

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre 28 korona.
Egy hónapra 2 k. 40 f.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 257.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 156.

Arad, 1916.

Főszerkesztő
Stauber József.

Szombat, május 13

Fokozott harci tevékenység Wolhyniában.

Budapest, május 12. (Hivatalos.)
A főhadiszállás jelenti:

Orosz hadszíntér:

A fokozott harci tevékenység a Wolhyniai harcvonalon tovább tart. Lényeges esemény nem történt.

Olasz hadszíntér:

A tüzérségi harcok változó hevességgel folynak tovább. Az ellenségnek a Mrzi Vrh ellen intézett két támadását visszavertük.

Délkeleti hadszíntér:

Változatlanul nyugodt. Höfer altábornagy, a vezérkari főnök helyettese. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Elfoglalt angol vonalak.

Berlin, május 12. (Hivatalos.) A nagy főhadiszállás jelenti:

Nyugati hadszíntér:

A Hulluch mellett Hohenzollern erődtől délkeletre pfalzi zászlóalj az angol állás több vonalát rohammal elfoglalták. Eddig százhuszonhét sebesületlen foglyot szállítottunk be és több gépfegyvert zsákmányoltunk. Az ellenség ezenfelül jelentékeny véres veszteséget szenvedett, különösen egy eredménytelen ellentámadása alkalmával. Az Argonneokban a franciáknak a Fille Morte ellen lángszórók felhasználásával intézett támadása meggyorsult. A Maas területén élénk volt a tüzérség tevékenysége. A franciáknak a Thiaumont erdőben történt gyenge támadású kísérletétől eltekintve említésre méltó gyalogsági tevékenységre nem került a sor.

Keleti hadszíntér:

Egy német repülőgépraj Horod-zije vasuti állomást a krasniminski vonalon bőségesen bombázta.

Balkán hadszíntér:

Lényeges esemény nem történt. Legfelsőbb hadvezetőség. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Török győzelem a kaukázusi fronton.

Konstantinápoly. A főhadiszállás közli május 11-én: Irak-front: Változatlan. Egy ellenséges repülőgép,

amelyet lövedékeink értek, égve le-
hullott az ellenséges lövészárkok mö-
gött. Kaukázus-front: A május 8-iki
harcban kivetettük az ellenséget ál-
lásaiból és keleti irányba kergettük.
Az ellenség nagy erőfeszítést fejt ki,
hogy új állásaiban tartsa magát.
Az ezen harcokban zsákmányolt gép-
fegyverek száma ötre emelkedett.
Egy ellenséges őrhajót, mely Teke-

Burnuzoz akart közeledni, tüzérsé-
günk tüzelése elkergetett. A szmirnai
vizeken egy ellenséges monitor, a
mely megnyitotta a tüzelést, Keusten
sziget partvidékére, ütegeink egy lö-
vedéke érte, miáltal a monitor ké-
ménye és árbóca eltört. A monitor
kénytelen volt a tüzet beszüntetni és
Mithylene irányában visszavonult. A
hajó gépei erősen működtek.

Háboru és vámkérdés.

Arad, május 12.

Azokat a vitákat, amelyek az ön-
álló és közös vámterület kérdése föl-
lött megindultak, nem lehet idősze-
rűtleneknek, fölösleges betű és szó-
pazarlásnak tekinteni. Igaz, hogy ma
még — és nem tudjuk, milyen ideig
— a háború köt le bennünket, amely
a mindennapos élet föltorgatása mel-
lett a gazdasági mezőkön is rendki-
vüli viszonyokat teremtett. Senki se
tudja teljes biztonsággal, hogy a
győzelem után következő béke mi-
lyen állapotokat fog teremteni; leg-
följebb az bizonyos, hogy a háboru
előtti helyzet nem tér vissza. De a
háboruból megtanultuk, hogy a vér-
öntés, a borzalmas tusa az egyes
nemzetek nagy gazdasági érdekeiért
folyik és könnyű megjövendölni,
hogy a fegyverek kitaradása után a
gazdasági harc tovább fog tartani és
kétségtelen, hogy a gazdasági há-
boru, legalább annak első időszaká-
ban, ugyanarra a két érdekesoporra
fogja osztani Európát, mint a melyik
ma áll óriási mérkőzésben egymás-
sal. A gazdasági harcok fegyvere a
vám és lövészárkai a vámhatárokat
szegik be. Ezekről tenát nemesak le-
het, hanem kell is beszélni.

Ma azonban ennek a kérdésnek
egész más a háttere, mint a békében.
Arról nem akarunk beszélni, hogy
igen soknak ajkán és írásaiban az
önálló vámterület, az önálló bank és
a gazdasági önállóság meg nem ér-
tett politikai jelszó volt, a melyet a
pártharcok erősítésére használtak föl.
Ez azonban nem von le semmit an-
nak értékéből, hogy Magyarországon
a hivatott és hozzáértő körökben is
erős közvéleménye volt az önálló
vámterületnek, mint az iparfejlesztés
legbiztosabb eszközének. Azok a po-
litikai nézeteltérések, a melyek a há-
borút megelőző időkben Ausztriával
szemben újra meg újra fölmerültek,
csak hevítették az önálló vámterület
után való vágyódást, a mely sok té-

ren Magyarországnak szabadabb ke-
zet, az önrendelkezés szélesebb lehe-
tőségét adta volna meg.

Akkor azonban nem állott előtér-
ben Európának az a gazdasági ketté-
oszlása, a mely most, a háborut kö-
vető időkre bizonyosra vehető. Az en-
tente államai, még ha érdekeik nem is
teszik mindenben szükségessé, szoro-
sabb gazdasági kapcsolatba lépnek egy-
mással és ez viszont egymásra utalja
azokat az államokat, amelyek ma a
központi hatalmak szövetségét jelen-
tik. Hogy ez az egymásra utaltság
vámunióban, vagy a szövetkezés
egyéb formáiban fog érvényesülni,
az még eldöntésre vár. De ebben az
elhelyezkedésben bizonyára más lesz
Magyarországnak helyzete, mint a
minő volt akkor, amikor a világke-
reskedelem összes utjai felé és fölül
szabadon mozognak és az önálló
vámterület mást jelenthetett az akkori
körülmények között, mint a mit je-
lentene a középeurópai vám-barát-
ságban.

Egyéb kérdések is más világitás-
ban tüntetnek föl a dolgot. Láttuk,
hogy a háboru alatt bekövetkezett
elzarkózottságban a magyar ipar erő-
sen fejlődött. Iparvállalatok, amelyek
ezelőtt állami szubvencióval is alig
tudtak tengődni, gazdag nyeresége-
ket tüntetnek ki és még gazdagabb
nyereségeket tüntetnek el. Bebizonyo-
sodott az is, hogy úgy a hadviselés,
mint más szempontokból milyen nagy
értéke van Magyarországnak mezőgazda-
ságának és hogy milyen perspektiva
vár erre, ha a földjövendőt a több-
termeléssel évről-évre fokozni lehet.

Mindezek új nézőszögbe állítják a
vámkérdést. És ép azért, mert ennek
a jelentőségét ismerjük, nem szabad
azzal felületesen, hogy úgy mondjuk,
fölületesen bánni. Aki azt mondja
ma: önálló vámterület, az nem szá-
mithat ennek a szónak rokonszenves
voltára, hanem annak tudnia is kell,

hogy mit jelent, — mit jelent különösen az olyan helyzetben, aminőre a háboru után számítani lehet.

Bizonyos, — ebben nincs véleménykülönbség — hogy Magyarországnak a háboru után megerősödve, gazdasági és politikai sulyban megnövekedve kell kezdeni az új nemzeti életet. Hogy ehhez a nagy célhoz az önálló vámterület fog-e biztosabban vezetni, vagy pedig a közös vámberendezkedés keretén belül megszerezhető előnyök: ezt mélyre mérő, tisztán látó, alapos vizsgálódással kell megállapítani. A gazdasági élet emberei, a legkülönbözőbb érdekkörök minden politikától, a népszerűsítés minden vágyától menten állapítsák meg. A politikának csak az legyen a dolga, hogy nyélbe üsse, amit a gazdasági közvélemény az ország jövője érdekében a legjobbnak és legbiztosabbnak fog találni.

Sikerrel állt ellen Görögország.

(Az entente-követelések kudarca.)

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Budapest, május 12.

Berlin. A Wolff ügynökség jelentí Athénből: Az entente követelése által, hogy engedje meg Görögország vasutainak használatát a szerb csapatok szállítására, előidézett válságot elintézettnak lehet tekinteni. A görög kormány magatartása tehát sikerrel járt.

Berlin. A Wolff-ügynökségnek jelentik Athénből: A francia csapatok Dova Tepe görög erődöt, Demir Hiszszártól északra, dacára az ott székelő kis görög csapatok tiltakozásának, megszállták.

Berlin. A görög kamarát május 15-én nyitják meg.

Szótia, május 12. Athénből jelentik: Sir Francis Eliot angol követ új jegyzéket nyújtott át Skuludis miniszterelnöknek, amelyben az angol kormány tizenkét, eddig még meg nem szállott görög sziget átengedését követeli a háboru tartamára. Az angol hadvezetőség — a jegyzék közlése szerint — ezeket a szigeteken új támaszpontokat akar létesíteni, a görög vizeken működő flottája számára. A jegyzék azt is elmondja, hogy a háboru végéig a görög hatóságok kötelesek volnának a szigetekről eltávozni.

Athén. Janicából jelentik: Tegnapelőtt délután egy német repülőgép két bombát dobott a városra. Az egyik bomba megsebesített néhány görög katonát, egy másik pedig egy kaszárnyává átalakított házra hullott.

VAROS ES MEGYE

A város kártalanítása az autobuszokért. Megírtuk, hogy a hadügyminiszter nem fogadja el azt a megállapítást, amelyet a temesvári katonai parancsnokság végzett Arad város autobuszainak átvétele céljából. A miniszter új becslést rendelt el, meg pedig azzal a direktívával, hogy az autobusz életideje hat esztendő, tehát arra az időre, amíg a város használta a gépkocsikat, nem fizet semmit. Május 20-án történik meg Temesvároitt a kártalanítási összeg újabb megállapítása és ekkor

a városnak bizonyítania kell, hogy mikor és mennyiért vásárolta a kocsikat. Ha eredeti számlákat, vagy hiteles másolatokat nem tud felmutatni, akkor a hadiszolgáltatásokról alkotott törvény alapján a kincstár egyedül maga szabja meg azt az összeget, amelyet fizetni hajlandó. Ha a városnak ez nem tetszik, mehet a bírósághoz.

Az ir felkelők kiirtása.

(Sir Roger Casement a londoni bíróság előtt.)

Távirati tudósítás.

London, május 12.

A Reuter-ügynökség jelentí: A dublini főparancsnok, tekintettel a lázadás komoly jellegére, valamint az emberi életekben okozott nagy veszteségekre és a magán- és köztulajdonok nagymérvű pusztítására, szükségesnek tartja bejelenteni, hogy a lázadók vezetőit és akik résztvettek a küzdelemben, a legnagyobb szigorúsággal büntetik. A főparancsnok ama reményének adott kifejezést, hogy be fogják bizonyítani, hogy a király elleni hűtlenséget és más hasonló bűntetteket nem hagyják büntetés nélkül, mert az a jövőre nézve igen veszélyes lehetne.

Rotterdam. Sir Roger Casementet hazaarulás miatt állítják törvényszék elé. A vizsgálatot a londoni rendőrbíróság vezeti. A főtárgyalást május 15-én kezdik meg és valószínű, hogy az több napot fog igénybe venni.

Amsterdam. Még Angliában is nagy részvétellel vannak Plunkett gróf sorsáért, aki egyik leghíresebb ir családból származik. Plunkett grótot és feleségét letartóztatták, mert kiderült, hogy a lázadóknak intézett proklamációt ők is aláírták. A házaspárnak négy fia volt. Az egyik elesett a dublini küzdelemben, a legidősebbet kivégezték az egyik angol börtönben több felkelővel együtt és a két fiatalabbat is halálra ítélték, de megkegyelmezték nekik és tíz évi kényszermunkára változtatták az ítéletet. A lázadók ügyét vezető bíróság tegnap két újabb halálos ítéletet hozott. Ezek az utolsók, mert Maxwell tábornok utasítást kapott a kormánytól, hogy a felkelők ügyét most már kezelje enyhébben.

Lugano. A „Stampa“ londoni tudósítója jelentí: Hivatalos közlés szerint a kormány csapatai a dublini felkelésnél halottakban és sebesültekben 521 embert vesztettek. Írországnak a helyzet állandóan nagyon kényes. A kormány ezért nem fogadja el azt a javaslatot, hogy az általános védkötelezettséget Írországra is kiterjesszék. A kormány most az a tervvel foglalkozik, hogy lefegyverzi az összes ir katonaságot és az egész ir kormányzati rendszert újjászervezi.

Bern. A Daily Express egy newyorki tudósítása szerint, az ir forradalmat Newyorkból vezette John Devoy, aki a newyorki Gaelic American Club feje. A klub a forradalmárok költségeire kétszázötvenezer frankot adott.

Egy londoni távirat szerint a Dublinban letartóztatott felkelők között van James Sullivan is, a san-domingói amerikai konzul. A Daily Telegraph értesítése szerint: Matthews Nathan, Írorszag államtitkára, aki a felkelők ellen a Dublin-kastélyt védelmezte, beadta lemondását.

Jegyzések a negyedik hadikölcsönre.

(Akik távoztak maradtak.)

Az Aradi Közlöny tudósításai.

Arad, május 12.

Akinek nem inge, ne vegye magára, de szinte ujjal kell rámutatnunk egyesekre a tehetősebbek közül és jelentős nagy számmal a kisebb vagyonukból, hogy: Ni, ezek még most sem jegyezték! Vagy, ha jegyezték, csak a tessék-lássek kedvéért hajították oda valamit. Mintha a nemzet alamizsnára volna szorulva!

És némelyek vakmerően, vagy holmi álokoskodással még védekezni is próbálkoznak: — En már adtam az első hadikölcsönre, mondja az egyik. Erre már nem adok.

A másik így szól: Elvitték a fiamat. Véralót adtam, pénzádot nem adok.

Egyik okoskodás se állja meg a helyét. Először is, aki hadikölcsönt jegyez, az nem „ad“, nem „ajándékoz“, hanem elhelyezi a pénzt gyümölcsözőben, épen úgy, mint a takarékpénztárba, azzal a különbséggel, hogy a hadi kötvény többet kamatoz, mint akármelyik betét.

Azoknak pedig, akik azzal akarnak kibujót találni, hogy már jegyezték az előzőkre, azt feleljük: de azóta újra kerestetek a háboruban! Ne beszéljünk épen az élelmiszer-uzsorából meggazdagodott spekulánsokról, elég ha rámutatunk arra, hogy a háboru okozta drágaságot egyedül csak azok nyögik Magyarországon, akik napi, heti, havi keresetük után készpénzből élnek, a többi mind nyert és nyer a háboruban. Tehát tessék jegyezni!

Véralót pedig Magyarországon mindenki fizetett. Minden család, amelynek fegyverrelható tagja volt, vagy van. Ebben semmi kivétel, semmi személyválogatás nem történt. Minisztereink, főrangú zászlósaink gyermekei, rokonságának családtagjai küzdöttek, küzdenek a fronton, sokan elesetek, megsebesültek, vagy lögszóba kerültek közülök. Ez tehát nem lehet kibujó, hogy véralót adtunk, pénzt. De ne kívánjon a haza. Onó, igenis kíván, sőt joggal követel.

Akik jegyezték őszintén, őszintelenül, hátsógondolatok nélkül, telkesedésből: legyenek dícsérendők örökidőre. Kerüljenek bele az ország aranykönyvébe, mint új honalapítók.

De akik kertelekkel, ürügyekkel, álokoskodással kibujókat keresnek: legyenek megbélyegezve. Szégyeljék magukat!

Aradon ma a következő újabb jegyzések történtek:

A „Victória“ Takarékos és Hitelintézetnél az eddigi hadikölcsön jegyzések összege 689.250 korona.

Az Aradi Ipar- és Népbanknál öv. Kutka Gézané Osaba 30.000 korona, Masznik György Békésesaba 8000 korona, Botyanszky Andras és neje 3000 korona, Kőrösczy Ferenc 2000 korona, Lőrinczy Béla 2000 korona, öv. Monár Janosné 2500 korona, Engel Mária 2000 korona, kisebb tételek 1750 korona. Az összes eddigi jegyzés 1.561.400 korona.

Az Aradi Általános Takarékpénztárnál ma a következő lenyegesebb jegyzések történtek: Miskolc közseg lakosságának jegyzése, amelyet Balogh Zoltán főjegyző hozott egybe, 13.450 korona, Lankovits Nandor 10.000 korona, Szentzenberger Alajos főgymnáziumi tanár, Szatmáry Ferenc, S. főhadnagy 2-2000 korona, Gombos Antal igazgató-tanító (Pankota) 1000 korona, egyéb jegyzések 6000 korona. A végeredmény ezidőig 475.000 korona.

A hétszeres asszonygyilkos nyomában.

(Két hónap előtt Budapesten látták a gyilkost. — Fel nem ismert áldozatok.)

— Éjjel két óraker érkezett telefonjelentés. —

Budapest, május 12.

A cinkotai borzalmas bűntény nyomozásáról ezek az újabb részletek: A holttestek boncolását ma délután három óraker fejezték be. Elhatározták, hogy az összes holttesteket vasárnapig közzemlére tessék, mert remélik, hogy így a még nem agnoskált négy hullára is ráismernek hozzátartozóik. Mint ismeretes, gyanúkok merültek fel arra néve, hogy a kertben és a cinkotai személtérakó telepen is ástott el hullákat Kiss s ezért a budapesti rendőrség elrendelte, hogy ezeken a helyeken ásatásokat végezzenek. Az ásatások egyelőre még nem vezettek eredményre, azonban holnap tovább folytatják a kutatást.

Ma ismét kihallgatták Fintra asztalos feleségét, Kiss nagynénjét. Mint ismeretes, Kiss anyja más férfival élt együtt s ezért Kiss nagynénje nevelte. Finné az első két napon az ijedelemtől alig tudott egy szót is vallani, ma azonban már részletesebb vallomást tett s elmondotta, hogy nevelt fia fiatal korában tisztességesen viselkedett, később azonban, mikor már szepen keresett, sem neki — aki egész életében tartotta — sem pedig anyjának soha nem adott egy szót sem. Kiss Béla Finában és Zágrábban tanulta ki mesterségét, ahonnan tíz év előtt tért vissza és a Kenyérmező-utcában nyitott bádogos műhelyt, amely elég szépen jövedelmezett. Rövid idő múlva azonban érinhetetlen módon bezarta üzletét s a művelt, intelligens iparos, aki nem kevesebb, mint hét nyelven beszelt folyékonyan, nagy meglepetésre Cinkotára költözött.

Ezután hosszú ideig egyáltalán nem mutatkozott rokoni előtt. Hat év előtt váratlanul megjelent anyjánál, aki akkor még — közel hetven éves korában — vasalással maga kereste kenyerét. Az asszony nagy örömmel fogadta egyetlen fiát, aki rábeszélte őt, hogy költözzék ki hozzá Cinkotára. Kissné ki is vitette bútorait s rábízta fiára pénzeszközét. Rövid ideig kint is élt Cinkotán, csakhamar azonban összeveszett Jakubeknéval, mire fia egész egyszerűen kitette őt az utcára. Kissné erre visszaköltözött Budapestre s ott néhány hét előtt halt meg egy kórházban.

Ma délután öt óraker a hatósági közegek és a boncoló orvosok visszatértek a fővárosba s most már onnan fogják tovább vezetni és irányítani a nyomozást. Nagy Jánost szintén beállították Pestre a főkapitányságra s ellene is tovább folytatják a nyomozást annál is inkább, mert újabb nyomós gyanúkok merültek fel ellene.

Ma ugyanis megjelent a főkapitányságon egy Lenti Kati nevű budapesti cseléd, aki elmondotta, hogy négy év előtt Matyasföldön megismerkedett Nagy Jánossal. Néhány hónap múlva levelet kapott tőle, amelyben Nagy János megkérte a kezét. Ő az ajánlatot visszautasította, de néhány nap múlva újabb házassági ajánlatot kapott, még pedig Kiss Bélától — akit nem is ismert. Kiss elmondotta, hogy ő jómódu bádogosmester s meghívta a cselédleányt magához Cinkotára. Ugy látszik Nagy János közölte gazdájával a leány címét.

Kettőzött eréllyel nyomoz abban az irányban a fővárosi államrendőrség, hogy el-e Kiss Béla. Ma délután

e szempontból is két fontos tanu jelentkezett. Az egyik Bana Györgyné, akinek Budapesten az Erzsébet királyné-úton van kantinja. Baliané elmondja, hogy tavaly télen megjelent nála egy köpös katona, aki zsebéből számos apróhirdetést vett elő, s megkérte őt, hogy telegen rájuk, ő azonban a kértet megtagadta. Kiss Béla felmutatott fényképében raismer az illető katonára.

Még érdekesebb vallomást tett Baranyai Józsefné, aki Budán a Kruspér-utcában lakik, s szobáknak naponként való bérbeadásából él. Elmondja, hogy ez év február havában egy jól táplált katona keresett nála szállást. A katona elmondotta, hogy egy dunántúli népfelkelő osztaghoz tartozik. Kivett egy szobát, s hét napig használta, majd a bért kifizetve eltávozott. Baranyainénak olyan fényképet mutatott, amelyen Kiss tizenhetedmagával volt levétetve, azonban az asszony mindjárt az első pillanatban rámutatott Kissre:

— Ez volt az a katona! — mondotta.

A budapesti rendőrség táviratilag megkeverte a vajevói katonai parancsnokságot az iránt, hogy folytassanak ott nyomozást az irányban, hogy csakugyan meghalt-e ott Kiss Béla s ha igen, sirját kutassák fel s esetleg exhumálják.

A mai nap folyamán is igen sok eltűnést jelentettek be kapcsolatban a cinkotai rémdrámmával a budapesti rendőrségnek.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

* Az indus halál. (Amerikai dráma az Urániában.) A két nagy irodalmi film után mintegy változatosságból egy szenzáció bűntényi drámát mutat be a színház. A dráma tárgya a körül forog, hogy Amerikában létezik egy igen erős mérge, melynek hatása feltétlen végzetes. Két barát közül az egyik a másiktól kap ilyen méreggel átitott papírost és a mérge vele gyorsan is végez. A nyomozás természetesen a barátra tereli a gyanút, azonban Harry Hay detektívnek gyanúsnak tűnik elő a dolog és nyomozást folytat. A nyomozásnak az az eredménye, hogy kiderül, miszerint a mérge Shelly ügyvédől származik és ő követte el a mérgezést. A nagy detektív óriási munka után elfogja az ügyvédet és a bíróság kezébe szolgáltatja. A budapesti színházaknak nagy attrakciója volt ez az amerikai film, melynek főszerepét Tatjana Irtah játssza, aki közkezevelt filmprimadonna s szépségével és ügyességével olyan nagy kedvencévé lett a közönségnek. — A marialek, a legkiválóbb Mária Carmi film legközelebb kerül bemutatásra az Urániában.

* A westendei rejtély — Psilanderre. (Az Apolló Nordisk-premierje.) Psilander moziszenész karrierjének új fejezetét jelenti az Apolló-színházban ma este bemutatott apocdrama. A westendei rejtély igazán mesés szövevényes bűnös levegőjében Psilander alakja

ép oly érdekes, mint az előkelő világ társadalmi drámaiban. A kikötőváros szennyos csatornáiból emelkednek ki „A westendei rejtély” bűnös alakjai s sötét szituáltjuk végigsuhan a dráma három felvonásának gazdag idegtesztő cselekményén. A mesészövevény érdekessége percről-percre fokosodik s vannak jelenetek, amikor az ember lélekzete eláll. A dráma igazsagszolgalatást nyújtó befejezése adja vissza csak a néző nyugalma. Psilander sokoldalúságának újabb bizonyítéka ez a kép, amelynek rendezésén s kiállításán is megismerjük, hogy a legelőkelőbb, a legnagyobb film-gyár, a Nordisk vitte a filmpiacra. Még szombaton és vasárnap mutatja be az Apolló „A westendei rejtély”-t.

* Kiváló újdonságok Kerpel kölcsönkönyvtárában és zeneműközlönyében. 189

Orosz-román határincidens.

(Agyoniótt orosz katona — hitevedt granat.)

Bukarest, május 12.

Dorohoiból jelentik: A besszarábiai határ közelében izgalmas haborus epizód játszódott le. Ismetetlenen érkeznek itt orosz katonák román területre, hogy palinkát vasaroljanak maguknak. Egyik-másikat elfogják közülük a román csendőrök és mint nadi szökevényeket kezelik őket, többen azonban, miután előbb teljesen lerészegednek, visszatérnek Besszarábiában levő csapataikhoz.

Az elmúlt napokban Lunca román község közelében két orosz katona jött át a Pruthon, akiket a román határőrök elfogtak és egyikük aivette őket, hogy Molnizába kísérje a szökevényeket. Körülbelül félúton lehettek, amikor a két orosz váratlanul rávetette magát a román határőrre, akit a fején súlyosan megsebesítettek. Mikor a román katona látta a veszedelmet, amelyben forog, lekapta válláról a legyverés az egyik orosz katonát mellbelőtte, akit a golyó nyomosan megölt. A másik orosz elmenekült.

Dorohoiból jelentik a bukaresti lapoknak: Néhány nap óta az osztrák-magyar repülőgépek tevékenysége a besszarábiai fronton jelentősen fokosodott. Egyik repülőgépük tegnap igen nagy magasságon Novosietiza fölött repült be orosz területre. Dacára annak, hogy az aeroplánt legyver és géplegyver tüzrel araszolták el, séríetlen maradt. Mikkor a mamatigai állomás közelében felállított orosz utagek döcsöltek heves tüzet az osztrák-magyar repülőgépre, mire az még magasabba emelkedett, úgy, hogy az ellenséges lövedékek nem érteék el. Lovoldozás közben egy orosz granát román területen csapódott le, a pilóta határőrállomás közelében. A granát itt felrobant, melyen benntott a földbe, azonban senkit sem sebesített meg.

Labori előfizetőink és olvasóink b. figyelmébe.

Miután labori postautalványon az írásbeli közlemény nincs megengedve, arra kérjük azokat, akik a laborból pénzt küldenek, hogy egyidejűleg külön levelező-lapon jelezzék, hogy az összeget milyen célból küldötték.

Oroszország új offenzívát indít

(A cár a fronton. — Nikolajevics nagyherceg újra főhadvezér lesz?)

— Ejjel 2 óras telefonjelentés. —

Budapest, május 12.

Stockholm. Pétervárról jelentik: **A cár ma a nyugati frontra utazott.** A cár utazását jelölül tekintik annak, hogy ezen a fronton fontos katonai események várhatók. Hír szerint az angol és a francia pétervári nagyköveteik kormányuk megbízásából panaszkodtak az orosz hadsereg téllensége miatt és rámutattak arra, hogy a franciák helyzete igen komoly Verdunnél és az oroszok kötelessége lenne, hogy a német-osztrák-magyar front ellen erélyes offenzívával a nyugati frontot megkönnyébbítse. **A cár magához hivatta Nikolajevics Miklós nagyherceget,** akinek erzerumi és trapezunti győzelmei után újból megvan a régi hadvezér tekintélye és állítólag ezen a tanácskozáson beszélték meg az esetleges offenzíva megkezdését. Eme tárgyalás eredménye a cár elutazása.

Stockholm. Az orosz határról jelentik: **Sasszanov egész váratlanul a carhoz utazott a főhadiszállásra.**

Stockholm. Időérkezett információk szerint Oroszország Bulgária ellen nagy támadást tervez, amelynek bizonyosságul rámutatnak Pasic szerb miniszterelnök pétervári beszédére, amelyben a következőket jelentette ki:

Szegény szerencsétlen hazámnak azt a segítséget, amelyet Londonban és Párisban hiába kerestem, az orosz testvér népnél megtaláltam. A cár ígéretet tett, valamint a politikai vezetők kijelentései garantálják szerb hazámnak legközelebbi felmentését. A macedóniai kérdés többé nincs, miután Bulgária fellépett ellenünk. Az egész Macedónia szerb lesz, ott fognak találkozni a szövetségesek csapatai a szerb csapatokkal néhány hét múlva.

Stockholm. Pétervárról jelentik: **Sasszanov külügyminiszter megbízta Tschatolen magasrangú miniszteri nivalatnokot,** hogy a román kérdésben dolgozzon ki egy alapos memorandumot. Sasszanov ezzel egyidejűleg előkészítő munkálatot tett arra is, hogy Románia ellen a rendes kereskedelmi zárlatot kimondja és Romániától a megígért szállításokat elzárja.

Hat kilométerre Verduntól.

(A német sikerek jelentősége. — Háromezer nehéz ágyu tölténye.)

saját maosítónk telefonjelentése.

Budapest, május 12.

Bécs. A Neues Wiener Tageblatt haditudósítója jelenti a német főhadiszállásról: **A Verdun körül legutóbb elért német sikerek nem csupán a háromszáznegyves magaslat elfoglalására terjednek ki. A németeknek ezenkívül sikerült megvetni a lábukat Thiaumont szélén is. Ilyentőrmán a németek ma a Maas mindkét oldalán két fontos és erős álláshoz jutottak. Thiaumontnál a német állások mindössze hat kilométerre vannak Verdun városától, amelyet ezen a ponton közelített meg legjobban.** Hogy milyen fontosnak tartják maguk a franciák is az elvesztett pozíciót, azt legjobban elkeseredett ellentámadásaik mutatják. Az új pozíciók felhasználásával a németek most útegeiket szoros azelőgró erődítményvonal szögének permanens útegei ellen állították fel.

Páris. Egyes francia lapok különböző kommentáló cikkére most hivatalos kommunikét tesznek közzé, amely szerint a verduni csata egyetlen egy tázisában sem adtak a francia parancsnokságok rendelkezést a Verdun védő csapatoknak a Maas balpartjára visszavonulása tárgyában. Ellenkezőleg, a parancsnokok állandóan a jobbparti állások rendületlen tartását kívánták. Így március 23-án parancsot adtak ki, hogy a Maas jobbpartján minden áron ki kell tartani,

még akkor is, ha a csapatokat körülkerítés veszedelme fenyegetné. Március 24-én a Maas és a Woevre közti területek feltételül, a legnagyobb erőfeszítésekkel tartását hangoztatták a kiadott parancsok. A főparancsnokság ekkor Castelnau tábornokot küldte ki a verduni helyzet megvizsgálására és a tábornok az állások megtekintése után ismételte a feltétlen kitartást követelő parancsokat. Március 25-én este Petain tábornok, aki aznap vette át a verduni parancsnokságot, parancsot adott ki, amely elrendeli, hogy minden parancsnok, aki a verduni védőterületen visszavonulást rendel el, haditörvényszek elé állíttassék.

Lugano. A Secolo párisi tudósítója jelenti: Verdunnál és a front többi részén a helyzet mit sem változott. A franciák kénytelenek tovább is delenzívában maradni és ez a magatartásuk mindaddig, amíg municióiparukat nem tökéletesítik, meg is marad. A német sikerek arra vezetnek vissza, hogy a németek oriaszi tüzérségi park felett rendelkeznek, közel háromezer ágyut visznek harcba, amelyek nagy részt nehéz ágyuk. A német ágyuk bántódás nélkül lövik a francia állásokat, mert oly messzehordók, hogy a gyengébb hatású francia tüzérség lövedekei nem érnek el a német ágyuállásokig.

Bern, május 12. A Corriere párisi tudósítója írja: Beavatott forrásból érkezik hozzánk az az értesítés, hogy **Vilmos császár legközelebb a verduni harcra érkezik,** hogy az újabb támadásokat maga vezesse. Minden jel arra mutat, hogy a verduni harcoknak újabb fontos fázisa

érkezett el. A Mort Homme körül levő csapatok parancsnoka Nivelletábornok lett, akit természetesen Petain tábornok alá rendelték.

Bern. A Temps írja: Belgiumban a számtalan német katonavonatot egymást követi, de senki sem tudja, hogy melyik frontra mennek ezek a csapatok, vagy hogy milyen frontról hozták el azokat. Közel tekssik a töltetés, hogy ezeket az új csapatokat az angol-belga front ellen vezényelték ki, hogy egy gyengébb ponton áttörhessék sorainkat. Ennek a kombinációnak valószínűségét támogatja a német aviatikusok nagy aktivitása is az angol hadálások fölött.

Institóris Kálmán

a ravatalon.

(Előkészületek a temetésre.)

Az Arad. Közlöny tudósítójától.

Arad, május 12.

A városháza tornyán, az aradi evangélikus templomon sötétlen lengő gyászlobogó hirdeti a törvényhatóság és az egyház veszteségét, **Institóris Kálmán halálát.** A nyugalmazott polgármester Kiss Ernő-utcai lakásában pihen ravatalán, amelyet lobogó gyertyák, zöld lombu disznóvénnyek vesznek körül és koszoruk borítanak be.

A temetésre, amely szombaton délután 3 órakor megy végbe, nagy arányú előkészületek történtek. Arad város törvényhatósága, amely rövid időn belül második nyugalmazott polgármesterét temeti, gyászának méltó kifejezését óhajt adni a temetésen is. A várost ért veszteségről a tanács a következő gyászjelentést adta ki:

— Arad sz. kir. város Tanácsa a saját, a város közönsége és a városi tisztviselők nevében mélyen megrendülve tudatja, hogy mosóczi **Institóris Kálmán,** Arad sz. kir. város nyugalmazott polgármestere 1916. évi május hó 11-én elhalt.

A megboldogult földi maradványai f. hó 13-án délután 3 órakor fognak a Kiss Ernő-utca 7-ik számú házból örök nyugalomra tetetni.

Majdnem 40 évig szolgálta a város közönségét odaadással, kitartással és a város fejlődésében tevékeny része volt. Emlékét kegyeletei fogjuk megőrizni!

A felső temetőben, ahol **Institóris Kálmán** örök nyugalomra helyezik, a város díszsírhelyet ad a volt polgármesternek. Utóljára **Varyassy Arpád** kir. tanácsost, a kulurpalota igazgatóját temették el a városi díszsírhelyen; az ő közelébe kerülnek most a nyugalmazott polgármester hamvai is. A város koszorút helyezett a ravatalra, a temetési szertartáson pedig **Angel István** dr. főjegyző mond búcsuztatót az elhunytól. Az egyházi szertartást az aradi evangélikus egyház érdemes felügyelőjének temetésén **Friant Lajos** evangélikus lelkész végzi. Az evangélikus egyház presbitériuma és közönsége részéről **Fábry Sándor** dr. mond ezután búcsuztatót. A temetésen részt vesz területileg Arad város tisztviselői kara, megjelennek a törvényhatósági bizottság tagjai, az ágostai evangélikus egyház presbiterei.

Minden magyar ember adjon kölcsönt, na a haza kér!

A cinkotai asszonyirtó cinkosai

(Hét holttestből hármat agnoszkáltak. — Életben van-e a gyilkos. — Kutatás újabb áldozatok után.)

Saját tudósítók telefonjelentése.

Budapest, május 12.

A világ bűnügyi krónikáinak történetében paratlanul álló cinkotai gyilkosság már két nap óta nem enged aludni a rendőrség embereit. A nyomozás olyan széles kereteket vett, hogy Sárközy és Csizsér detektív-csoportvezetők és embereik ugyyszólván éjjel-nappal munkában vannak és ezeknek az ügyes nyomozó talentumoknak minden igyekezetük most az, hogy Nagy Károly dr. detektív-főnök irányításával kibogozzák a tegnapi még rejtélyesnek látszó eseményeket és megállapítsák azt, hogy a rettenetes gaztettet Kiss Béla egyedül követte-e el, vagy pedig voltak-e a gonosztevőnek cinkosai is? Az eddig kitudódott részletekből azonban maris minden kétséget kizáró módon megállapítható, hogy Kiss Bélának cinkostársai voltak.

Egyedül az nem bizonyos még, vajon ezek a cinkosok részt vettek-e a gaztettek elkövetésében, avagy pedig csak takargatták a cinkotai bádögmeister üzemleit.

(Még két női holttest.)

A vizsgálóbizottság ma reggel fél kilenckor már kinn volt a temetőben, ahol Halász dr. vizsgálóbíró rendelkezett a további munkáról. Megjelentek a rendőrség emberei és a boncolóorvosok.

Reggel félkilenc órakor kezdte meg Andreánszky Jenő dr., a VI. számú hordó boncolását. Mikor a hordót felnyitották, egy erős termetű, kövér nő holtteste került napfényre belőle, melyet lefektettek a boncoló asztalra.

Andreánszky dr. jegyzőkönyvbe diktálta első sorban a hordóban talált női ruhadarabokat. Találtak egy finom szőveiből készült harangalakú szoknyát, mely sötét, valószínűleg fekete színű volt. Ebből azt lehet következtetni, hogy a holttest az ilyen alakú szoknyát viselte idején, vagyis nem sok évvel ezelőtt került a hordóba. Egy fodros alszoknyát, három hejtűt, egy hajcsattot, drágább fajta csikos kötényt, kivágott nyakú fodrossal díszített drágább pongyolát és egy jobb minőségű, sötét bőrből készült, belül bélelt székükt is találtak, amelyben puderpamacs is volt. E tárgyakból azt következtetik, hogy a holttest egy jobb viszonyok közt élő nő, esetleg egy jó helyen szolgáló szobalány, vagy olyané, akinek fontos volt, hogy mindig a kezénél legyen a puder. Érdekes, hogy a hatodik női hulla, orvosi megállapítás szerint, másállapotban volt.

Végül sor került az utolsó, a 7. számú bádoghordóra, amelyben egy parasztosan öltözött leány holttestére akadtak. Mind a két halott nyakán hurok volt.

A hét bádoghordó holttestei közül eddigelé csak háromnak a személyazonosságát állapították meg. Ezek szerint az I. hordóban Varga Katalin, a V. számúban Tóth Margit 37 éves

kávémérés tulajdonosnő, a VI. számúban pedig Kukan Katalin 22 éves cseléd holtteste volt. A többi holttestek kiléte, személyazonossága még nincs megállapítva.

(Hogyan végzett áldozataival a bádögös?)

Kenyeres Balázs dr. egyetemi tanár, aki tegnap a holttesteket boncolta, ezeket mondja Kiss Béla gyilkoló módszeréről:

— Megállapítottuk, hogy valamennyi halott nyaka zsineggel volt hurokszerűen átkötve. A kötözés módja azt bizonyítja, hogy az áldozatokat zsinegeléssel megfojtották. A halál mindegyik esetben küzdelem nélkül állhatott be és ezért valószínű az a feltevés, hogy a gyilkos esetleges átvás közben rohanta meg a szorosonként azokat. A gyilkosságot egy ember is elvégezhette és így arra nincs bizonyíték, hogy segítőtársai lettek volna. Mivel a bádögisták légmentesen el voltak zárva, ami a halottak feloszlatását megakadályozta, nem lehet következtetést vonni arra, hogy az egyes gyilkosságok mikor történtek. Ket hordóban denaturált szesz jelenléte volt megállapítható, egy hordóban pedig rezgálcsera való zörszűrészt vetünk észre, ami szintén bizonyította a feloszlás folyamatát. A hordóba helyezett arra enged következtetni, hogy a gyilkos áldozatait röviddel a gyilkosság után helyezte el a tartókban, mert a holttesteken nem lehet megállapítani a halott maradványait.

Kuharik Ferenc dr. közéleti orvos, aki tegnap szintén jelen volt a halottak felboncolásánál, a következőket mondotta munkatársainak:

— Valamennyi áldozatot zsinegeléssel, illetve többszörös hurokvetéssel fojtották meg, még pedig vagy csukospárgával, vagy még ennél is vastagabb zsineggel. Egyik halott nyakán ujnyi vastagságú ruhaszárító kötelet találtunk. A 3. számú hordóban talált hulla nyakán a zsineg nyolcszorosán körül volt csavarva. Tóth Margitot, akinek holtteste az 5. számú hordóból került elő, ruhaszárítókötéllal a nyakán találták meg. A fojtogatáson kívül egyetlen hullán sem találtak külső sérülést. Van az áldozatok között olyan leány is, akiről megállapították, hogy teljesen érintetlen. Nem előzhetette meg a gyilkosságot dulakodás, kivéve talán Varga Katalin esetét, akinek a szájába kendő volt gyömöszölve. Ugy látszik, hogy Kiss Béla azokat a lányokat, akiknek holtteste ruhástól került a hordóba, beszélgetés közben, a díványon ölte meg olyanformán, hogy hurokot vetett a nyakukba. Nem valószínű, hogy a rézgálicot azért üntötte volna egyik hordóba, hogy konzerválja a holttestet, hanem inkább lehetett, hogy a bádög-tartóban előzően rézgálic volt.

(Kutatás a többi áldozat holtteste után.)

A rendőrség határozottan hiszi, hogy a hét hordó nem valamennyi áldozatát rejtegette a gyilkos bádögösnek. Az a feltevés, hogy valaha küldött el halott hordókat a cinkotai szörnyeteg, már megdőlt. A pályaudvari nyomozás megállapítása szerint az utolsó öt évben Cin-

kotán nem adott fel Kiss Béla teherküldeményt és bádög-tartályokat senki sem adott fel.

Most tehát csak az a feltevés maradt, hogy egyes áldozatokat elásott Kiss Béla. Ez irányban több helyen is kutatnak. Ma kora reggel a detektíveknek jelentkezett néhány cinkotai asszony, akik azt vallották, hogy évekkel ezelőtt néhány ízben látták, amint Kiss Béla hajnalban talyigán bádoghordót tolt a közéleti dögter felé. Egy ízben meg is kérdezték tőle, hogy mi van a bádoghordóban, amire Kiss Béla durván azt felelte: — Semmi közük hozzá, menjenek a dolgukra!

Egy másik asszony azt vallotta, hogy a bádög-mestert látta a Loser-féle kavicsbányára tolni, amint talyigán egy bádoghordót tolt.

E vallomások következtében a rendőrség kutatást fog végezni a dögteren és a kavicsbányában is.

Makucecz István mátyásföldi kertész tegnap délután találkozott Halász detektívvel, amikor az Darvas Rózával, az ügy egyik fontos tanújával ment a temető felé és arról beszélt vele, hogy Kiss virágokat szokott küldeni a leányoknak. Makucecz erre Halászhoz lépett és rendkívül fontosnak látszó dolgokat közölt vele. Kiss Béla rendszeresen Makucecznál rendelt toves virágokat. Makucecz ezeket el akarta ültetni Kiss kertjében, de a bádögös minden alkalommal szigorúan rákiáltott, hogy az ő földjében ne merjen turkálni. A virágokat később maga Kiss ültette el.

És a kis virágos kertek a környék lakói állandóan megdumáltak. Sárga, georgina, róza, ószi róza, szebónél szebők, illatos gyönyörű virágok sorakoznak egymás mellett a szépen gondosított kertben, ahol eddig még nem történtek események.

A kis kert Kiss lakásának az őt felnyúló nádas ajtaja előtt van, tehát a hurokát mindig a virágok között kellett átvinnie a kertészkedésre. Kiss feltele az, hogy a kertjében idegen ember kint, annyira gyanúsak látszik, hogy Halász detektív vezetésével most orvosi hantogatók aszák fel a gyönyörű virágok alját és lehetséges, hogy a kert alatt is hurok vannak.

(Bettegés ölte meg Kiss Bélát.)

Kiss Béla szomszédja, Silberstein Béla né roppant érdekes verzióját tudja a bádögös halálának. Silbersteinné beszélt azzal a Jager Antallal, aki együtt volt szerb fogságban Kiss Bélával és aki a halála hírére hozta. A kereskedőnek Jager egészen másképpen mondotta el Kiss halála hírére, mint ahogyan azt eddig megírták. Az esetet itt Jager Antal így beszélte el:

— Egy napon, amikor a munkából hazajöttem, nem találtam otthon Kiss Bélát. Kérdeztem a többiektől, hogy hol van, mire azt a választ kaptam, hogy Kiss Béla hazáról levelet kapott, a levélben annyira felizgatta magát, hogy egy óra múlva végzett vele a tifusz. Én nem láttam őt meghalni, a halála hírére más közölte velem.

Ez a levél, amiről Jager beszél, tényleg elment Kiss Bélának és annak érdekes az előzménye.

Kiss Béla levelet írt Jakubeknének a szerb fogságból és ebben a levélben a lelkére kötötte, hogy vi-

gyázzon a házra és ne engedjen be senkit. **Jakubekné válaszlátott a levélre és a válaszban megírta, hogy el fogják lletátni a butorokat, mert ő nem tudja kilizetni a házbört. Ettől a levélről tényleg megíjedhetett Kiss Béla, mert fölnetett attól, hogy az árverésen esetleg rátalálnak a bádógtartályokra is. De Jakubekné sem örülhetett az árverésnek, legalább erre vall, hogy elment az előtte addig ismeretlen Darvas Rózához, akit mindenféle praktikával arra akart rávenni, hogy a hátralékos házbört fizesse ki, mert csak akkor lehet a Kiss Béla felesége, annak a Kiss Bélának, akit neki, Jakubeknének is viszonya volt és akire féltékenykedett...**

Nagyon homályos ez a história, talán a mai nap több fényt vet ezekre a homályos részletekre. Talán ma már többet tudunk, bizonyosan az is tisztázva lesz, hogy több volt-e a Kiss Béla műhelyében Nagy János egyszerű segédnél és hogy miért aut a Jakubeknének olyan nagyon az érdekeben a Kiss Béla házba után futni... Talán ő is tért a licitációt?

(Egy év előtt látták a gyilkost.)

Takács István gyógyszerész, aki a bűnöslekményt felfedezte, ma azt jelentette a rendőrségnek, hogy reggel beszélgetett Berghoffer Nándor annatelepi vendéglőssel. Berghoffer elmondta, hogy 1915. január, vagy február havában találkozott Kiss Bélával Budapest és Cinkota közt a villamoson és beszélgetett vele.

Kiss nagyon rongyos és piszkos katonaruhában volt; azt mondta, hogy kimegy Cinkotára, mert egy napra a főhadnagyával az orosz harcterről Budapestre jött, de már másnap vissza kell mennie az orosz harctérre, a hol egy munkaszázaléhoz van beosztva. Hogy Kiss Béla valóban kiment-e Cinkotára, azt már Berghoffer nem tudja. Most a detektívek keresik Berghoffert, de eddig nem találták, mert nem ment Pestre.

A rendőrség természetesen arra fordítja legelőbb törekvését, hogy megállapítsa bizonyosan, hogy a gyilkos él-e vagy nem. Nagy erővel dolgozik annak felkutatásán is, hogy ki volt az az asszony, aki évekkal ezelőtt Cinkotán találkozott Kissnél két gyermekével és akiről később, amikor azok már eltűntek, Kiss azt mondta kérdőútközdőinek, hogy az asszonyt Amerikába küldték és gyermekét pedig Budapesten helyezte el a gyermek menhelyen. Az a gyanu, hogy ez az asszony nem Pecsák Julia, hanem Csák Julia volt, aki egy olyan községből származott, ahol több ilyen nevű család volt. Megkülönböztetésül ennek a családnak neve ele egy p betűt adtak és így az asszonyt P. Csák Juliának hívták. Valószínűnek tartják, hogy ezért mondták Pecsáknak.

Ma délelőtt a detektív főnöknél jelentkezett egy asszony, aki elmondta, hogy hat évvel ezelőtt látta ezt az asszonyt Cinkotán Kissnél két gyermekével együtt. Az egyik kis leányt Aran-kának, a másikat Juliskának hívták. Kiss a gyermekeknek megtiltotta, hogy bárkivel is szóba álljanak, vagy hogy valahova elmenjenek. Mikor az asszony a gyermekekkel eltűnt, akkor Kiss azt mondta neki, hogy Amerikába mentek. Ma két asszonyt jelentettek be, akik évekkal ezelőtt szintén eltűntek és akiket szintén, úgy gondolják, hogy Kiss tett el láb alól.

Nagy Jánost ma este esendőr fedezettel beszállították a főkapitányesgra. Most itt fogják megkezdeni a vallatást és szembesíteni fogják azokkal a tanúkkal, akikkel a Dolog körhásban együtt feküdt és akiknek vallomását valótlannak mondta. A kihallgatástól igen sokat várnak és úgy gondolják, hogy forduló pontot fog vetni a nyomozásban.

As esti órákban a detektívek megállapították, hogy R. Csák Julia, aki gyermekeivel évekkal ezelőtt Kissnél volt, most is él és Püszgyarmaton férhez ment. Két kis leánya közül az egyik már meghalt. Ezeket a rendőrség, ha tényleg élnek, fel fogja keresni.

Ma délelben a rendőrfőkapitányesg megkezdte a bécsi rendőrséget, hogy Kiss, aki 1905. előtt hosszú ideig tartózkodott Bécsben, nem e követett el hasonló gyilkosságokat.

Galiciai képek.

(Utazás Körösmezőn át. — Egy nap Kolomeában. — Stanislaw.)

— A sajtóhadiszállás engedélyével. —

I.

Harctér, ...

Sátorejyahelyig vonatunk ugyszólván teljesen érkezt meg. Idáig civil utasok is sürben utazhatnak, innen tovább azonban már csak igen katonák indulnak legnagyobb részt és csak válogatott civil-társaság Körösmezőig, ahová éjjel után érkeztünk. Körösmezőn túl am után már egészen „magunk között” voltunk; szabadságnál újabb a frontra induló tisztek, újonc és most először a harctérre induló kádók, zászlósok.

Fülkémben egy igen kedves honvéd századossal kerültem együvé, aki husz hónapi szakadatlan frontszolgálat után először volt otthon szabadságon és a rövid tizennégy napot arra használta föl, hogy hamarosan meg-nősiüljön.

A rövid mézes órák mámoren ragyogott szeméből és ajkain az új fény öntelt, boldog mosolya játszadozott. Itt e mosolygós ajkakkal mesélt órákon át — nem az otthon hagyott boldogságról, kicsiny, szerelmes asszonykáról — hanem vérgőzös, borzalmas gyilkolásról, rettenetes szuronyrohamokról, öldöklésről, melyben husz hónap alatt de sokszor is része volt.

Vonatunk dühörögve rohant bels az éjszakába, mind közelebb és közelebb jutva a határhoz és mire a felkelő nap aransugarai betűztek zakatoló, ringó fülkénkbe, már messze mögöttünk maradt a mi szép Magyarországnak.

Erre felé már sürű nyomát találjuk az oroszok tavalyi látogatásának, lerombolt állomásépületek, felrobbantott hidak és ami a legfájdalmasabban érinti az erre utazó lelket: a lépten-nyomon a vasuti vonal közelében megásott sírok, melyeknek domborodó halmán ott díszleg a harcok mesején elesettek leg-szebb kitüntetése: a szeretettel és kegyelettel megfáragott egyszerű fakerecs. Eleinte számolni próbáltam a gyorsan rohanó vonatunk mentén feltűnt sírhalmokat, de tájdalom, nagyon hamar abban kellett hagynom a számolást, mert mi tagadás, nagyon sokra szaporodott a esendes, elhagyatott sírok száma.

Először kerülve e vidékre, előttem minden a gyorsan váltakozó kép újdonság volt, a lerombolt épületek, az indónázakat és várótermeket helyettesítő barakkok, a magas hóval borított Kárpátok, sürű tenyő erdők, vonatunk utja előtt szuszódó lövészárkok, melyekben tisz-

még az oroszok voltak az urak — mindez az újdonság ingerével hatott és érdekelt.

Már erősen benn jártunk Galiciában, de lelkemben még ott ragyogott a még alig huszonnégy órával előbb elhagyott kép. A tavasssi napsugárban ragyogó Budapest, a dunai korzó az ő napnál is kedvesebben ragyogó bő és rövidszoknyás, „csak azért is” magas cipőjű, csillogó szemű asszonyaival, leányaival. A szép tavaszról alig egy napi utazás alatt újból rideg, kopár, kietlen, havas és főképen sáros télbe pottyani — a legbizakodóbb és legderűsebb hangulatot is lehűti. —

Ilyen érzelmek között érkeztünk meg Kolomeába, ebbe a tipikus galiciai városba, hideg, havas esős időben. A legszebb város is sokat veszít esatakos, esunya időben — hát még Kolomea, amely a legjobb akarat mellett és a legragyogóbb tavasszi napsugárban sem mondható szépnek.

A pályaudvar előtt egész raja a piszkos, sárral bekenet egyfogatu kocsiknak, melyeknek bakján a kocsis belsejének piszkával sikerrel vetélkedő torsonborz szakállas langyal kocsis ül, hangos szóval invitálva a kilépőket az ő uti fogatába. Fájó bucsut intve az otthonhagyott kulturának, bamerészkedtem egy ilyen alkalmatosságba és a Babnbotkommando által kiutalt Hotel Bahr címét megadva, megindult velem a rozszant bárka.

Kolomea vasut állomásától a kis város belsejébe husz percig tartó argalmatlan rázá után ér be az ember. Közvetlenül az állomás mellett még látható egy-két berombolt kis házikó, amint asindelyes tetejük, mint egy nyitott legyező borul a földre, eltakarva a ház elejét, bejáratát, még látható egy-két gránát-tölcseér, de már odabenn a városban alig van nyoma a hosszú-hónapos orosz uralomnak.

Főutcája eleven képet mutat. Selyem kaffános, prémel szegélyezett nagy kövegd szakállas, tineses férfiak, ismételenül öltözött, markáns vonású nők sokkatonatöbbsnyirea frontra induló átutazó tiszti — ezek alkotják az utca járó-kező tömegét. Mindenütt sár, mindenütt piszkos, a rosszul, vagy egyáltalán nem kövezett utcákon az aradi néhai „Matsky tavai” is megszűnyező kinted uszodák, melyeken nappal még csak átvargódnak valahogy a gyanutlan idegen, este azonban a rosszul világított főtéren elszántan gázol bele.

Egyedüli vendéglőjében a Hotel Bahrban töltöttem az éjszakát, egy piszkos, viasskgyertyával világított, bűzös szobában, melyet ugyancsak egy személyre utalt ki a kommandó és én mégis úgy éresem, hogy szűcsredmagammal fekszem ott. Annyi tény, hogy endarul sokan voltak abban az aránylag kicsiny ágyban.

Kávéháza a „Caffé Oty”, egy alacsony háznak emeleti helyiségeit foglalja el. Az egyetlen hely, amely valamennyire még kultúra emlékeztet.

— És ezzel mindent elmondottam, ami jelen viszonyok között Kolomeáról elmondható.

Másnap már beljebb kerültem Galiciába: Stanislawba, vagy ahogy a langyal mondja: Stanislawowa.

E kedves, eleven, kulturált szép városban is rövid megszállással kerek tíz hónapot töltöttek az oroszok, de ezt a szép helyet ők is annyira megbecsülték, hogy ma a város kint

képén igazán nem látszik meg e nösszu orosz uralom nyoma.

Már a megérkezésnél látja az ember, hogy rendes, jól vezetett városba jutott. Pályaudvara bármely vidéki magyar városunknak is díszre válna. Utjai kövezettek, épületei és templomai pedig valóban szépek és nagyvárosiasak. Villanyvilágítás, gáz és vízvezeték minden házában.

Fő-utcáján, az A-B. vonalon tüzes szemű leányok és kedvesen mosolygó lengyel asszonyok, a legutolsó divat szerint öltözve, veszélyeztetik a frontról időnkint pihenni idekerülő tisztek fogékony szívét.

Valóban, csakis a történelmi hűség kedvéért említem meg itt — mert nőkről udvariatosan nyilatkozatot tenni (mint ahogy hűség tisztszolgálat, ki béke idején aradi tánc és illem tanár — tanítja) nem illik — hogy e szép lengyel nőknek ugyszólván kivétel nélkül egyetlen hibájuk, hogy iródtató „nagy lábón” élnek és topognak végig a korzón és az élet utjain.

Minden egyéb tekintetben kifélik a versenyt az aradi szépekkel. És ezzel olyan bőkot mondtam a lengyel nőknek, hogy fenti udvariatlanságomért bátran megbocsájthatnak.

Maga az élet Stanislavon kedves és kellemes. Vendéglői, szállói az Union (Hotel Greiner), a Habsburg, Hotel Austria, Hotel Centrale fővárosi színvonalúak. Minden vendéglőnek elegáns étterme és emeleti kávéháza van, mely utóbbiakban magyar cigányok — nem sok dicsőséget szerezve a magyar zenének — játszanak. Az éjszakai élet éjjeli tizenkét óráig tart, zene azonban csak este tizig szólhat, épp így két mozijában is csak tizig játszanak. Színházában jelenleg lengyel társulat vendégszerepel. Szóval a közeli frontról egyik napra idekerülő tisztek minden tekintetben élvezhetik itt, a mi a lövészárokból hiányzik. Vendéglőiben igen jó ételek, aránylag olcsó áron kaphatók: a legdrágább husétel 1 korona 90 fillér, mindig frissen csapolt valódi pilseni sör, jó borok, a híres lengyel pálinkák és végül Litke és Törley márkái feledtetik a sok nékülözést, mit a fronton, a legjobb viszonyok között is, elszenvedni kell.

Es úgy, ahogy nálunk az átutazó német tisztek azon csodálkoznak, hogy minden sarkon egy-egy kávéház üvegablakai mosolyognak a gyanútlanul sétáló idegen felé — úgy itt meg ez a feltűnő, hogy minden házában egy-egy „Frisierer” cégtáblája invitálja a tulajdonos kitűnő borotvája alá a szakálas térisereget és majd minden második házában egy-egy Apotheka és Drogueria van. Hogy a gyógyszer-tárházban aztán — tekintettel a front közelségére — kézi villanylámpákat, elemeket, villamos kórtéket, no meg katonai térképtárcákat, rajfuttyulókat és uzynvezett Wickel-kamásit is árúnak, meg még sok egyéb nem odaváló tárgyat — azon ma nem is szabad csodálkogni.

A lakosság nagy része még ma sem tért vissza meneküléséből, ezért aztán igen sok lakás részben kiürítve áll, részben csak a hirtelen el nem szállíthatott bútortárgyakkal van felszerelve.

Sokan vannak azonban, akik az oroszok kétszeri betörését és tíz hónapos uralmát itt éltek végig. Ezeknek az embereknek, legyen az férfi, asszony, vagy leány, homlokukról, szemükről le lehet olvasni a szenvedést, az izgalmakat, a türelmet és a kinokot, melyeket e tíz hónapnak minden napja, minden órája lelkükbe ütött. És az érdeklődőknek szaporán beszélni, élénk, ideges taglejtésekkel kísérve mesélni önként és mindazokról a borzalmak-

ról, mindarról a sok-sok szenvedésről, melyeken keresztül mentek. És csak akkor játszik boldog mosoly ajkaikon, akkor gyul csak ki szemükben a megnyugvás és a bizalom lángja, amikor keserű visszaemlékezéseikben oda érnek:

„... és ekkor öttek be a felszabadító honvédek!”

Felejthetetlen marad is a stanislaviek előtt a magyar honvéd — az bizonyos!

Román hivatalos lap a háborus-párt bukásáról.

(A ruszofilek és renegátok sorsa. — Orosz tüntetés a románok ellen.)

Magyar tudósítás.

Bukarest, május 12.

A hivatalos „Independance Roumanie” határozott hangon foglal állást Filipescuak Craiovában tartott beszéde ellen, melyben Romániának a négyesszövetség oldalán való azonnali akciós lépését követelte, állást foglalva továbbá Take Jonescu izgatásai ellen, aki klubjában felkelésre szólította fel a népet az esetre, hogy ha Románia nem rántana kardot.

A lap vezető helyen elítéli a két háborus uszító izgatásait, akik a helyzet teljes félreismerésével saját kívánságaikat és reménykedéseiket fogadják el valóságként.

— Nagyon szép dolog — írja a lap — a nemzeti törekvések megvalósításáért küzdeni, de a túrelmétséget nem szabad a bátorsággal, a meggyőződés hiányát pedig a hazafisággal összetéveszteni.

Mivel inkább tüntedezik a felkelők belenyása — annál zavartabb színezetű az izgatásuk — végzi cikkét az „Independance Roumanie” cikkírója.

Pétervárot tüntettek Románia ellen.

Bukarest. Egy hivatalos személyiség, aki Szentpétervárról tért vissza, beszéli, hogy az ottani szláv unio vasárnap román-ellenes tüntetést rendezett. A tüntetés egy sajtókampány következménye, amelyet több moszkvai és szentpétervári lap indított Románia ellen azon a címen, hogy Románia a német-román kereskedelmi szerződéssel politikailag lekötötte magát.

Az erdélyi renegátok alkonya.

Bukarest. Drumaru sokat emlegetett röpirata kapcsán a Steagut a következőket írja:

— A martyrok addig nem hallgattak a jozanabb elemek szavára, most azonban az igazság intézi hozzájuk e kérdést: „Mit csináltatok a nemzeti ideáitól?” Lucaciutól pedig azt kérdezi: „Hogyan hagytad lelkesz tetedre cserben nyájadat?” Holnap talán a vizsgálóbíró fogja kérdezni: „Hová küldtetek a kukoricát és milyen pénzért vett ez meg az közületek házat?”

A dohánytőzsdék ablakából magyar újságok, a könyvkereskedések kirakataiból magyar írók könyvei tűnnek elő, a nők mosolygós ajkairól kedves idegenszerűséggel kiejtett magyar szavak ropognak el, a kis riskancsok magyarul kinélik pesti lapjait és az utcákon, tereken, séányokon magyar honvédek magyar beszédje tölti be a galiciai város levegőjét.

Radó Izsó főhadnagy.

A román nemzeti kölosön.

Bukarest. A román lapok szerint vasárnap délig 125 millió leinél több jegyzés történt magában Bukarestben a román nemzeti kölosönre. Az egész országban mintegy 250 millióra becsülhető az eddigi jegyzés. Ezenkívül a vidéken is nagy az aláírási hajlandóság. A bukaresti lapok biztosra veszik, hogy a nemzeti kölosönre 600 milliónál többet fognak jegyezni. A király 1,200.000 leit irt alá.

Viszálykodó ruszofil vezérek.

Bukarest. A La Politic értesülése szerint Take Jonescu hívei és a konzervatív párt disszidensei közt társulások vannak folyamatban, aoból a célból, hogy a két párt összeolvadjon. Több disszidens csak a fuziót várja, hogy a Filipescu-csoporttól visszahúzódhasson. A lap ebből az agitációból arra következtet, hogy Filipescu és Take Jonescu közt súlyos differenciák merültek fel.

Görög-román tárgyalások.

Szofia, május 12. A kormány félhivatalos lapja, a Kambana jelenti feltétlenül hiteles forrásból, hogy az athéni olasz követ, Bosdari gróf. kormányának küldött jelentésében közölte, hogy Románia és Görögország között új szerződés jött létre, amelynek részletei ellenében állanak a régi szövetségi szerződés pontozataival. A szerződés alapját az az elvi álláspont képezi, hogy úgy Románia, mint Görögország érdekeinek csak a semlegesség felel meg és ezért a legsúlyosabb erőszakoskodások ellenére is ki kell tartania a fegyveres semlegesség mellett. A szerződésben Románia elismerte a görög kormányának az olasz balkáni igényekkel szemben elfoglalt álláspontjának jogosultságát. A Kambana nem foglalkozik részletesen Bosdari gróf állításaival, csak azt a megjegyzést fűzi hozzájuk, hogy ha ez a szerződés nem apokrif, érdekes volna megtudni, hogy az olasz követ honnan szerezte információit.

Minden ötven koronás kötvény jegyzése egy-egy csöpp, melyekből milliárdok lesznek a hadsereg számára.

Kiss Béla anyja tudott a bűnről.

(A cinkotai asszonygyilkos gyerekkora.)

Apja maosítónk telefonjelentése.

Budapest, május 12.

A lapok hírei között szerepelt egy bizonyos Finiráné vagy Tundráné, majd V. rgáné, aki Kiss Béla nevelőanyja volt. Vallomásaiban a többek között azt mondotta, hogy Kiss Béla édesanyjával már évek óta abszolút nem érintkezett. A vallomás ez a része nem felel meg a valóságnak, mert megállapították, hogy Kiss Jánosné fiával, Béával igenis érintkezett, sőt egy ideig kint is lakott Cinkotán.

Tény az, hogy a szegénysorsban levő Kissné fiát ez a bizonyos Vargáné nevelte, de csak tíz éves koráig. Ez időtől fogva Béla egy Friedmann nevű Rottenbiller-utcai bádógosnál inaszkodott, ahol mint elmondották még most is visszaemlékeznek a Béla gyerek bámulatos kez ügyességére. Ezt az állítást igazolja Mitrovácz Donány-utcai vendéglős is, kinél cirka 8-10 év előtti Mátyásföldön levő villájában mint villanyszerelő sokat dolgozott Kiss és a legkomplicáltabb szereléseket is gyerekjátékként végezte. Olyan ezermesteri éle volt, mindehhez kitűnően értett.

Kiss Béla anyja, Kiss Jánosné, mint megállapították, az utolsó tíz évén beü. az Izabella-utca 78-80. számú ikerházakban lakott. Először a 78. számú ház egy kis szobájában lakott, mosni járt és takarításból tengette életét. A házban jól ismerték a fiát is és a ház felügyelője, akinek lakásával szemben volt Kiss Jánosné lakása, a következő érdekes nyilatkozatot tette:

— Kiss Jánosné tíz éve lakott a házban. Hat évem át a mi házunkban, a 78-asban, negyven évem át pedig a szomszédos házban. Kissné a nagy munkától egész kicsire össze-roppródott ráncosképu asszony volt és a het legtöbb napján napszámba dolgozott. A fiát Béla-t is jól ismertem és az első években, amikor már kint lakott Cinkotán, minden héten vendége volt az anyjának. Határozottan emlékszem, hogy mindenkor hangos jelenetek játszódtak le a kis udvari lakásban. Béla pénzt kért, nem kapott és így mindig lármázott. Kiss ilyenkor dühösen távozott, de az anyja utána jött és az udvaron mérgesen rikácsolta: „Megállj, te gazember, akasztótán fogsz elpusztulni!”

A nagy veszekedések után mindig megkérdeztem Kissné-t, hogy miért volt a nagy láрма, de Kissné csak ennyit mondtott: „Gazember es, nagy gazember, lusta dologkerülő, hétnapos korában kellett volna megfogjanom!” Egyszer aztán, ha jól emlékszem ottlakánk hatodik évében egy este hozzám bejött Kissné és megkért, hogy butorait rakassam fel a padlásra, mert kimegy fiához cinkotára. Nagy csodálkozásunkra azonban egy hónap múlva ismét beállított. Sirva panaszkolt: „Sehogy sem bírok én azzal a gazemberrel, rossz, büzös lelkű ember az, csunya hely az a Cinkota.” A lakását nem kaphatta vissza, mert udvarközben kiadtam. Erre átment a szomszédházba és ott is lakott egész 1915-ig. Halála előtt két héttel is az utcában levő mosni előtt találkoztam vele. Szegény öreg asszony már akkor nagyon beteg volt, cukorkákat arult és mikor megkérdeztem, hogy mi van a fiával, baragosan válaszolta: „A fene egy meg a gazemberét, ha van Isten, elpusztul a háborúban, mert nem érdemel mást.”

A 78. számú ház felügyelőjének nyilatkozatából kitűnik, hogy Kissné valószínűleg tudott fia bűneiről és cinkotai tartózkodása alatt rájött fia üselmeire is, azért hagyta hirtelen ott Cinkotát. Az anya nem akart fia vádlója lenni.

H I R E K. LEGÚJABB.

Ejjel 3 órai
telefonjelentések.

Luganó. Salandra miniszterelnök a keletről-nyugatra húzódó frontot látogatja most meg. Ujjan Bresciában is megjelent, ahol a municiógyárakat tekintette meg. Itt Bonicciu képviselő üdvözölte a miniszterelnököt. Salandra könyezve válaszolt és ezeket mondta:

— Sokszor rettentő aggodalmain vannak, de azt hiszem, Olaszország becsülete érdekében nehezen járunk el és végül mégis győzni fogunk.

A körülállók mind nagy meghatottsággal hallgatták a könyező miniszterelnököt.

Páris. A Matin jelenté: Valona előtt tegnap erős olasz flotta jelent meg, amely fél óra keresztül hevesen bombázta az ellenséges állásokat, azután eltávozott. A támadásról a rádiótek közlését a cenzura nem engedte meg.

Luganó. A Milanóban és az egyéb felsőolaszországi városokban tapasztalt zavargások következtében az olasz kormány Felsőolaszországra általános gyülekezési tilalmat adott ki.

Hága. A Morningpost az első angol lap, amely szintén megállapítja, hogy az olaszok tenetelenek Gorz előtt. Tehetetlenségük okát pedig nem területi nehézségekben, rossz terepviszonyokban kell keresni — írja az angol lap — hanem az osztrák-magyar nehéztűzesség főlényében. Az olaszok egyéb támadásokkal igyekeznek a monarchia által tartott vonalatt megintatni. A Morningpost konstatálja, hogy az olaszok csak ott érzik biztonság magukat, a hol a terep fedezi őket az osztrák-magyar tűzesség ellen. Az olaszok ugyan általában azt hangoztatják, hogy Gorzot bármikor rohammal el tudják foglalni, abból azonban, hogy ezt a rohamot meg sem kísérelik, látható hogy maguk is öngyilkossággal egyenlőnek tartják ezt a támadást.

Berlin. Az orosz határról jelentik: Az entente támogatja Nagyszerbia létesítésének terveit és az Adriai tenger mellékén is területet ígért Szerbiának. Ez Olaszországban nagy elkeseredést keltett, annál is inkább, mert Olaszországot nem hívták meg arra a konferenciára, amely Nagyszerbia tervével foglalkozott.

Zürich. A Svájci Törvényi Ugyonosság értesítése szerint Nikita montenegrói királyt Párisban úgy őrzik, mint foglyot. A fővárost nem szabad elhagynia és ott is állandó felügyelet alatt áll. A Párisban tartózkodó montenegrói vezérek általában kedvetlenek, mert Montenegrót az entente semmielő támaszok számára nem hívják meg és mellőzik őket a közös megállapodásoknál. Sok panasza adott az az is, hogy a montenegrói miniszterek tisztelet a francia kormány rendelkezésére adta ki

Arany vitézségi éremmel kitüntetett szakaszvezető.

Az Arany vitézségi éremmel kitüntetett.

Bécs, május 12.

A délnyugati hárévonat egy pontján sikerült az ellenségnek egészen állásaink védőfaláig eljutni. Támadásaink eredménytelenek maradtak, mivel azokat a védőfalak mögé el-sáncolt ellenség egymásután visszaverte.

Ekkor Potó István vadász szakaszvezető öt emberrel oldalvást a kőfal mögé kuszott és a falon keresztül az ott meglapult ellenségre, minden négy-öt lépésre egy-egy kézibombát vetett. Vagy 50 felrobbant kézigránát után, mikor a siker biztosítva látszott, rohamra lehetett indulni. A roham sikerült is. Siker gyá-nánt sok foglyot, nagy olasz veszteséget — a kézibombákkal megdolgozott területen körül-belül 120 halott hevert — és a visszanyert állást lehetett feljegyezni. Ezt az eredményt Potó szakaszvezető biztosította a maga el-szántóságával, hősi bátorságával és lélekje-lenlétével.

Később, mint egy kézibombákkal felsze-relt járőr parancsnoka azt a feladatot kapta, hogy puhítsa meg a betört ellenséget a vonal egy másik szakaszán, mielőtt a miénk hozzá-kezdtek volna az ellenséges állásba való be-nyomuláshoz. Bátran és vakmerően ment előre ezuttal is és lehetővé tette ezáltal, hogy a siker még a század voltaképeni rohamtáma-dása előtt biztosítva volt. A derék szakaszve-zetőt — jól megéremelt jutalomképen — az arany vitézségi éremmel tüntették ki.

— Kitüntetések. Budapestről telefonája maosítónk: A király Adrián Antal altábor-nagnak és Waczarik Antal ezredesnek az el-lenség előtt tanusított vitéz magatartásuk el-ismeréséül a Lipót-rend hadidisztiményes lo-vagkeresztjét díjmentesen adományozta.

— Dicsérő elismerés. Hass Rudolf altá-bornagy, a temesvári katonai parancsnokság vezetője kiváló és eredményes szolgálataért, valamint fáradhatatlan buzgóságaért a leg-tetsőbb szolgálat nevében dicsérő elismerését téjezte ki lovag Schreitter József nyugalma-zott alezredesnek, aradi térparancsnoknak a ki ebbeli minőségében mindenkor kiválósá-gáról tett tanuságot és a beteg katonáknak az aradi pályaudvarról a különböző kórházakba való szállítása körül is érdemeket szerzett. Schreitter éppen a napokban lépett elő ez-redessé.

— Okmány a szerbek bűnrészes-ségéről a tronörökös gyilkosságban. Szerajevóból jelentik: Belgradban egy fontos és érdekes okmányt ta-láltak meg, amely hivatalosan bizo-nyítja, hogy Tankosics szerb őrnagy osakugyan összeköttetésben állt a szerajevói gyilkosokkal. A belgrádi rendőr prefektusnak 1914. június 29-én kelt jelentése ez az okmány, amelyben a prefektus a szerb bel-ügyminiszternek azt adja tudtára, hogy az nap, vagyis a szerajevói gyilkosságot követő napon három ko-mitácsi jelent meg a Balkán című lap szerkesztőségében, akik Tankosics őrnagy megbízásából megfenyegették a szerkesztőséget, ha bármit is merne közölni arról, hogy a szerajevói gyil-kosok szerb személyiségekkel állanak összeköttetésben.

— Eljegyzés. Elek Sándor tartalékos tüzér zászlós, a Magyar Telepítő és Parcellázó Bank cégvezető útszára eljegyezte Vörös Magdát, Vörös Henrik földbirtokos leányát.

— Nem emelik a kenyér árat. Arad város közéleti bizottsága ma délután Lőcs Rész helyettes polgármester előkérésével tartott ülésében az aradi pékek kenyérszűkítő törekvésének útját állta. Azt kérték a sütők, hogy a főb lisztből készült kenyér kilóját, amely most nagyban történő eladásnál 51, a kicsinyben pedig 54 fillérbe kerül — emelje fel a tanács 54, illetve 58 fillérra. A pékek a magas lisztárakkal és a közönség részéről tapasztalt azzal a kívánsággal indokolták, hogy hat fillér differencia mellett mindenki tenér kenyeret akar enni. Csak hat fillérrel drágább ez, mint a barna. A bizottság beható vita után úgy határozott, hogy nem javasolja az új aratásig a kenyér árának megváltoztatását. Több pékek azt a kérelmét, hogy lisztkontingensüket emeljék fel, csak a jövő héten tárgyalja a bizottság, mert pontos adatokat akar ismerni a béke idején elért forgalmukról. A kereskedelmi és iparkamara átiratot küldött a tanácsnak, amelyben felhívja a figyelmét arra, hogy a burgonya elkerüli Aradot, mert alacsony az árak. A közéleti bizottság a nagyban történő árusításnál 20, a kicsinyben 22 fillérra javasolja emelni az árakat. Junius eisején megnyitja a bizottság az Urban Iván-utca 5-ik számú házban a III. számú ételmezési üzletet.

— Mire emlékeztet Romeo és Julia. Shakespeare születésének háromszázadik évfordulóját a magyar színészet is megünnepte. Ahol előadások vannak, mindenhol, színpadon Shakespeare színmű az emlékünnepe. Egyik nagyobb vidéki városban a konzorciumos igazgató Romeo és Juliát adatta elő. A helyi kritikus az előadásról így emlékezett meg nyomtatásban: „A színház sem tehetett mást, mint előadta a már betanult Romeo és Juliát, a végzetes szerelem tragédiáját, mely mindenképpen emlékeztetni fog az angol-francia porverz és végzetes szerelemre...”

— Apólonok az éjjeli mulatóhelyen. Sajátságos rendeletet adott ki a napokban Bős Ferenc temesvári rendőrkapitány. Azt írja a rendeletben, hogy az utób hiúknak polóruhás és vöröskeresztes karszalaggal asszonyok és leányok többször éjjeli helyiségekben találtak. Ezen eljárás következtében azon nővérek tekintélyén, akik hazafias módon a vörös kereszt, illetve a hadügyi kormányzat szolgálatában állottak, súlyos sérelem esik. Ennek folytán főispáni rendelet értelmében a beosztott nővéreknek az éjjeli helyiségeknek apóloni ruákban és vöröskeresztes karszalaggal való látogatását betiltom. A szigorú rendelet ezután arra utasítja a temesvári rendőrség embereit, hogy jelentsek fel a mulatóhelyen talált apólonokat, akik szigorú büntetést kapnak.

— Merénylet teherani nagykövetség ellen. Budapestrol telefonálta tudósítónk: A Pétervári Távirati Ügynökség jelenti Teheranból: Egy Demal bej nevű egyen merényletet követett el Logotuey gróf teherani osztrák-magyar nagykövet ellen. A követ nem sebesült meg.

— Vizsgálat a Cymric ügyében. Baselből jelentik: A H. vas-ügynökség értesítése szerint az Egyesült Államok kormánya vizsgálatot indít a Cymric-gőzös elpusztítása dolgában. Mindenekelőtt Londonban megkérdezik, hogy a Cymric segédcsirkáló volt-e, vagy pedig csak egyszerű gőznagyó.

— Siremlék felavatás. Neuman Dániel bárónő siremlékének tegnapi felavatásán Kohn Dávid aradi izrabíró tokantor nyitotta meg a szertartást egy gyászudvarral amely mély náttást keltett.

— A felrobbantgránát áldozata. Megírtuk annak idején, hogy Hohn Ferenc, Hohn János ujaradi gazdálkodónak tizenegy éves fia, az ujaradi mezőn egy gránátot talált, melyet az ott gyakorlatozó tüzérek hagytak ott. A gyermek hazavitte a gránátot és ottuon addig játszott vele, míg az egyszer felrobbant. A detonáció rettenetes sebeket ejtett a fiun. Két lábát darabokra szakította és egész testén súlyosan megsérült. A kórházba szállították, ahol most belőle sebaibe.

— Ongyilkosság a fogságban. Temesvárról jelentik: Hemmert Adám temesvári szikvizsgáló neje, aki a férje ellen merényletet követett el ezért másfél évi börtönrre volt ítélve, ma éjjel a temesvári királyi ügyészség fogházában bal karján elvágta ütőerét a mire tettét észrevették, már elvérzett. Az ongyilkos asszony férje időközben, mióta az asszony a fogházban van, válopert indított és tegnapi volt kitűzve a tárgyalás. A tárgyalás előtt az asszony, akit fogda örök kísérték fel a fogházból, annyira igerült volt, hogy a bíróság vissza vitette a fogdába. Az éjjel aztán egy kiélesített kanállal felvágta ereit. Az asszony holttestét kiadták férjének, aki gondoskodni fog eltemetéséről.

— Pincetűz. Ma délután a József főherceg-ut 9. számú házban, a pincés helyiségben tűz ütött ki. A pincében Urban Eadra üvegkereskedőnek raktára van és a szalma, forgács, gyúlékony anyagok, melyek az üveg-neműket borítják, — valahogyan tüzet fogtak. A tüzet telefonon jelentették a rendőrségnek, ahonnan Rátky Béla ügyeletes rendőrtiszt ment ki a rendőri készüléggel. A tüzoltóság Sztankovics Mihos vezetésével hamarosan kikerkezett és a tüzet pár perc alatt lokalizálták. A tűz valószínűleg úgy keletkezett, hogy az utcáról égő cigarettát, vagy gyújtó dobtak a pincébe, melyetől az ott felna. mozott anyagok tüzet fogtak. A kár jelentéktelen.

— Elgázolás. Ma délután három óra tájban a Pecska-ut. 11. számú ház közelében Loronyi Minay öngázolásos eset történt. A kocsisról, melynek kerekei keresztül gazoltak rajta. A szerencsétlenül járt orog-embert Szauder Andor dr. háziorvos részlegre elszállították, majd Rátky Béla ügyeletes rendőrségi intézkedésére a mentők a kórházba szállították. Az orog kocsis baloldali mellkasán elcsúszott a baloldali szeméremket szenvedett.

— Közrendőrből tisztihelyettes. Nagykánizsáról jelentik: Kalmar Béla nagykánizsai rendőr a múlt évben mint népfelkeltő szakaszvezető ruákkal be a 20-ik honvédegyalozrodhoz. Hamarosan a harcokra került, ahol vitézségéért őrmesterré, majd törzserőmesterré léptették elő s vitézségi érdemmel tüntették ki, most pedig újabb elismerésül tisztihelyettesé nevezték ki a derék rendőrt.

— Kevesebbet kapnak enni a francia katonák. Budapestrol telefonálta tudósítónk: A Frankfurter Zeitung értesítése szerint a Paris Journal azt közli, hogy a francia csapatokkal az eddigi kenyér- és fűszerezőanyagokat jelentősen csökkentették.

— A vak katonának Hesz Erzsike Lőkőháziáról 4, Patko Vilmosné Boroshevesről 1 koronát küldött az Aradi Közlöny. Rendelteseti helyére juttatjuk a két adományt.

— Underwood-gépiró és gyorsíró szakiskola Ziffer és Hollos cégnél, főpostával szemben. Ugyanott irásmunkák és sokszorosítások a legjutányosabban vállaltatnak. 4691

— Uzieti könyvek, u. m. strazzák, főkönyvek és irodai cikkek Kerpácz. 247

— Harisnyákat, toltott szappanokat, kefeárut, erszenyeket, reticulókat, douanylárcakat, kiváló minőségben árusít Grünwald és Moskovitz cég Aradon, József főherceg-ut 1. szám alatt (Varosnázával szemben.) 2025

Tisza a szalontai diákok között.

(A geszti parkban.)

Aradi Közlöny tudósítók

Nagyszalonta, május 12.

Az egyesületek, testületek, magánosok száználak részvétélviritai, amelyekkel a gyászoló Tisza-osaládot felekeresik, csak halvány képét mutatják annak a szeretetnek, amely az ifjú Tisza Imrét mindenütt körül fogta.

Különösen a kis gróf diáktársai áldoznak megható kegyelettel a korán elhunyt Tisza Imre gróf emlékezetének. A főgimnázium diákkal eddig 200 koronát gyűjtöttek maguk között arra a célra, hogy Tisza Imre gróf emléket a főgimnáziumnál ösztöndíjalapítványt örökítsék meg.

Külön 200 koronát gyűjtöttek maguk közt a kis gróf osztálytársai, a VII. osztályos diákok, azzal a rendeltetéssel, hogy a szerény összegből oly alapítványt létesítsenek, amelynek kamatait minden évben az Arany János önképzőkörben legnagyobb sikert ért történelmi tárgyú pályamunka jutalmazására fordítják. Ezzel örökítik meg a diákok az Arany János önképzőkör tehetséges munkás tagjának, Tisza Imrének emlékezetét az ifjusági egyesületben.

A Gazdasági Takarékpénztár 1000 koronás ösztöndíjalapítványa is a kiváló grófi diák emlékezetét örökíti meg.

Tisza Imre első nyilvános szereplését, a Jótékonyceiu diákhangversenyen való részvételét és a kis grófnak a katonanő-ak iránti szeretetét egy művészi kiváló kedves albummal örökítik meg a diákok. Az albumban számos kivitelben lesz összefűzve a diákhangverseny műsora és kartonra arva a katonanő-ak szövege és költője. Az érdekes albumot a diákok Tisza Kálmanné grófnőnek fogják emléki adni.

A főgimnázium hetedik osztályának tálulói a kis gróf temetésére kedven kor. délután, még a gyászmenet előtt kivonultak Faragó Alfréd és Kovacs Béla tanárok vezetésével Gesztre. Amint a diákok a geszti kastély parkjába érkeztek, Tisza István gróf miniszterelnök a verandáról a diákok elé ment és a park asztalához ültette őket. Majd levezette a diákokhoz Jankovich Béla közoktatásiügyi és dr. Balogh Jenő igazságügyminiszter, akik közel egy óra hosszat tartozkodtak a diákok között.

A miniszterelnök cigarettát és szivart hozott a diákoknak és tanárjaiknak s máskor a diákok vonakodtak a cigarettára a miniszterek és tanárjaik előtt rágyújtani, maga Jankovich közoktatásiügyi miniszter biztatta őket mosolyogva a cigarettázásra. Jankovich miniszter egy örömet keltő új hírrel is kedvesedett a szalontai diákoknak, elmondta, hogy rendeletet adott ki aziránt, hogy az összes iskolákban, gimnáziumokban június 3-án zárják le a háborús tanévet.

Balogh Jenő igazságügyminiszter egy diákosporinak a geszti park nev. zeteségét mutatta be, elvitte őket auhoz az emléktáblával megjelölt kis épülethez, amelyben 1851—1852-ben Arany János — mint Tisza Domokos nevelője lakott. Meleg közvetlenséggel beszélt az igazságügyminiszter itti a diákoknak Arany János életéről és kötettségéről.

A temelési szertartás után a miniszterelnök ebéddel vendégelte meg a hetedik osztálybeli

diákokat és Tatar Balázs igazgatót, Dó szegi László, Faragó András és Kovács Béla tanárokat.

Az ebéd után távozni készültek a diákok, a miniszterek kezét fogták minden diákkal és a tanárokkal s a miniszterelnök meghatottan a következő szavakkal búcsuzott a szalontai diákoktól:

— Gondoljanak szeretettel Imrére! Emlékezzenek rá!

SPORT.

Magyar Testgyakorlók Köre Aradon.

Katonazene az AAC. pátván — Az AMTE. vasárnapi programja. Városunk egyik legismertebb sportegyesülete, az Aradi Munkás Testedző Egyesület nagy áldosatok árán az aradi sportkedvelő közönségnek egy mindenképpen feledhetetlen szép és élvezetes mérkőzést rendez. Az AMTE., vasárnap, f. hó 14-én Magyarország bainok-csapatát, a MTK.-ének kombinált első csapatát fogja vendégül látni. Azonkívül a nap érdekességét emelni fogja az is, hogy Slózi (Schlosser) is fog játszani, aki tudvalevően régi egyletéből, a FTC-ből kilépett és moskói-fehér dresszben játszik. Előzőleg pedig a háziered footballospata barátságos mérkőzést tart az AMTE. 1b. csapatával. Mindkét mérkőzésen pedig a katonai parancsnokság szíves engedelmével a háziered zenekara fog játszani. Tehát a fentiekből láthatjuk, hogy az AMTE. minden méltánylást és pártolást megérdemlő egyesület, amely városunk sportszerető közönségének igényeit a háborús viszonyok dacára is mindenképpen kielégíteni igyekszik. A tiszta jövedelem 50%-a a rokkant katonák segélyalapja javára fordítatik. A vasárnapi mérkőzésekről bővebben beszámolnak a falragaszok. 2414

TORVENYKEZES.

§ Elítélt cigányasszony. Farkas Mária nagyzerindi cigányasszony hosszabb idő óta azzal foglalkozott, hogy hiszékeny emberek hozzátartozóit „visszavarázsolta” a frontról s természetesen pénzt esalt ki tőlük. Így Szőlőssy Ferencné és Higyés János nagyzerindi lakosokat károsította meg, akiktől mintegy 300 koronát, sonkákat, ruhaneműket esalt ki. A törvényszék a cigányasszonyt hét havi börtönre ítélte.

Felolvas szerkesztő:
Rudnyánszky Endre.

KALODONT-SZÁJVIZ
Fertőtelenítő.
Mindenütt kapható.

3951

NYILTÉR.

(Az ezen rovat alatt közlöttékért nem vállalunk felelősséget.)

Az „Aradi Közlöny” szerkesztősége és kiadóhivatala mely megilletődéssel jelent, hogy a lapvállalat hosszú éveken volt nagyeremű elnöke

mossóczy Institoris Kálmán

kir. tanácsos, Arad szab. kir. város nyug. polgármestere, az aradi ég. hiv. egyház felügyelője stb.

f. hó 11-én, életének 77-ik évében jobblétre szenderült.

A megboldogult hült teteme f. hó 18-án, délután 3 órakor fog a Kiss Ernő-utca 7/a. számú gyászházából örök nyugalomra helyeztetni.

Arad, 1916. május hó 11.

Emlékét kegyelettel fogjuk megőrizni!

Rézgálicot

ajánlunk juniusi szállításra, amelyre előjegyzéseket már most elfogadunk.

2372

Aradi Termény- és Áruraktár R.-T.

Telefon 807. sz.

Kristályszóda

kis- és nagyobb mennyiségben kapható:

Vojtek és Weisznál Aradon.

2418

Ertesítés!

Tisztelettel tudatom a n. é. hölgyközönséggel, hogy

harisnyakötődémet

Weitzer János-utca 15. sz. alól a főpostával szemben Weitzer János-utca 11. Kintzig-házba helyeztem át. További szíves támogatásukat kérve, maradok tisztelettel.

özv. Braun Ignácné.

Értesítés.

A

VAKOK BOLTJA

tisztelettel a nagyközönség b. tudomására hozza, hogy Deák Ferenc-utca 39. sz. alól

Tabajdy Károly-utca 3.

(volt Megyeház-utca)

alá költözött

Kérjük a vakok készítményeinek kegyes pártolását.

2420

Feltétlenül perfectk

magyar és német

gyors- és gépirónő,

aki a magyar nyelvet szóban és írásban tökéletesen bírja, azonnali, vagy rövid időn belüli belépésre

alkalmazást nyer.

Magyar és német nyelvű ajánlatok fizetési igény és eddigi alkalmaztatás megjelölésével:

Baumel, Steiner és Társa Részvénytársaság

LUGOS-i céghez intézendők.

2416

140 drb urasági mangolica

7 hetes, erős csontu fajmala

eladó.

Átvétel a vevő tetszése szerint f. hó 25-ig történhet.

Bienenstock Lipót

Csermő. Telefon 9.

2438

Világosi Cognacgyár Részvénytársaság, Világos.

Meghívó

a Világosi Cognacgyár Részvénytársaság

1916. évi május hó 30-án déli 12 órakor Budapesten, a Forgalmi Bank Részvénytársaság üléstermében (Budapest, V., Dorottya-utca 6.) tartandó

XXII. évi rendes közgyűlésére.

Tárgysorozat:

1. Az 1915. üzletévre vonatkozó zárszámadás előterjesztése.
2. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése az 1915. üzletév és zárszámadások tárgyában.
3. Határozathozatal az 1915. üzletévre vonatkozó zárszámadások és az igazgatóság és a felügyelő-bizottság ezek iránt előterjesztett javaslata tárgyában.
4. Határozathozatal az igazgatóság és a felügyelő-bizottság részére adandó felmentvény tárgyában.
5. Az igazgatóság tagjainak megválasztása.
6. A felügyelő-bizottság tagjainak megválasztása.
7. Esetleges indítványok.

Azon t. részvényesek, akik a közgyűlésen résztvenni óhajtanak, felkéretnek, miszerint alapszabályaink értelmében részvényeiket a társaság pénztáránál Világoson, vagy a Forgalmi Bank Részvénytársaság pénztáránál Budapesten letétbe helyezni sziveskedjenek. Az 1915. üzletévre vonatkozó zárszámadások a társaság üzleti helyiségeiben Világoson, a társaság részvényesei által bármikor megtekinthetők.

Világoson, 1916. május hó 11-én.

2486

Az igazgatóság.

Magyar-Francia Cognacgyár, R. Marty és Társai R. T., Világos.

Meghívó

a Magyar-Francia Cognacgyár, R. Marty és Társai Részvénytársaság

1916. évi május hó 30-án délelőtt fél 12 órakor Budapesten, a Forgalmi Bank Részvénytársaság üléstermében (Budapest, V., Dorottya-u. 6.) tartandó

XI. évi rendes közgyűlésére.

Tárgysorozat:

1. Az 1915. üzletévre vonatkozó zárszámadás előterjesztése.
2. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése az 1915. üzletév és zárszámadások tárgyában.
3. Határozathozatal az 1915. üzletévre vonatkozó zárszámadások és az igazgatóság és a felügyelő-bizottság ezek iránt előterjesztett javaslata tárgyában.
4. Határozathozatal az igazgatóság és a felügyelő-bizottság részére adandó felmentvény tárgyában.
5. Az igazgatóság tagjainak megválasztása.
6. A felügyelő-bizottság tagjainak megválasztása.
7. Alapszabályok módosítása.
8. Esetleges indítványok.

Azon t. részvényesek, akik a közgyűlésen résztvenni óhajtanak, felkéretnek, miszerint alapszabályaink értelmében részvényeiket a társaság pénztáránál Világoson, vagy a Forgalmi Bank Részvénytársaság pénztáránál Budapesten letétbe helyezni sziveskedjenek. Az 1915. üzletévre vonatkozó zárszámadások a társaság üzleti helyiségeiben Világoson, a társaság részvényesei által bármikor megtekinthetők.

Világoson, 1916. május hó 11-én.

2485

Az igazgatóság.

815—1916. gsz.

Hirdetmény.

Ezennel tudatjuk Aradváros közönségével, hogy a mezőhegyesi m. kir. méneshirtok igazgatósága

i. évi május hó 16-án magyar és simenthali fajta üszök és tehének eladása iránt árverést tart.

Arad, 1916. május 8.

A gazdasági szék.

Meghívó

a „Borosjenői Gőzkenyér-sütő és Fürdővállalat Részvény-Társaság”

III-ik évi rendes közgyűlésére,

mely 1916. évi május hó 28-án (vasárnap) délután 4 órakor fog megtartatni Borosjenőn, a Borosjenői Takarékpénztár Részvény-Társaság helyiségében a következő tárgysorozattal:

1. A közgyűlési jegyzőkönyvet hitelesítő 2 részvényes kijelölése.
2. Az évi jelentés, mérleg, veszteség- és nyereség-számla bemutatása és a felmentvény megadása.
3. A felügyelő-bizottság megválasztása 1 évre.
4. Esetleges indítványok tárgyalása.

Borosjenő, 1916. május 6.

Az igazgatóság.

VAGYON.

Mérleg-számla.

TEHER.

1916. március 31.		1916. március 31.	
Pénztár készlet	10	Részvénytőke...	19
Ingatlan	3	Folyószámlák	22
Sütő berendezés	6		
Gépek	13		
Fürdő berendezés	15		
Épület	16		
Aru készlet	24		
1915—16. évi veszteség-egyenleg	21		
	50487,62		50487,62

Borosjenőn, 1916. március 31-én.

Nagy Sándor, s. k.
a könyvelésért.

Szekendy Pál, s. k.
alelnök-igazgató.

bárá Solymosy Lajos, s. k.
elnök-igazgató.

Schreyer János, s. k.
igazgató.

dr. Balogh Ernő (hadifogoly).
vezérigazgató.

Karton Aladár, s. k.
igazgató.

Jelen mérleg-számlát megvizsgáltuk és mindenben helyesnek s rendben levőnek találtuk

Sandrik Károly, s. k.
felügyelő biz. tag.

Halmagyi János (hadban).
felügyelő biz. tag.

Vértess Ignácz, s. k.
felügyelő biz. tag.

Alvácza Kénes Hőgyógyfürdő

Arad- és Hunyad-megye határán

megnyilt.

A fürdő 18—38°C hőmérsékletű természetes kénes és szénasavas hevízei

csodás eredménnyel gyógyítanak: csúzt, köszvényt, reumát, ischiást, csontszut, lobo-sodást, bénulást és különböző női bajokat.

A nagy árnyas parkban épült pavilonokban tiszta száraz szobák kaphatók, melyek ára 40—60 korona között váltakozik.

Allandó fürdőorvos. Meleg uszoda. Tennisz és tekepályák. Gyönyörű kiránduló helyek. Kitűnő, ozondu-s levegő.

Közvetlen vasuti állomás. Posta.

Sebesült, vagy beteg katonáknak a szoba és fürdőárából 30% kedvezmény. Prospektussal és egyéb felvilágosítással készséggel szolgál:

BERKOVITS, fürdőtulajdonos.

Apró hirdetések.

Tudnivaló az apróhirdetésekről:

Az apróhirdetések díja a szavak száma szerint számítható.

Minden szó 6 fillér. Vastagabb betűk: 12 fillér.

Vastagabb betűkkel kívánt szavak aláhúzással jelendők.

A legkisebb hirdetés 80 fillér.

Az apróhirdetések előre fizetendők.

A hirdetések délután 7, 6 óráig vétetnek fel.

A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amelyik tartalmánál fogva eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa.

LEVELEZÉS.

„Soraüdvözlők”-nek levele van. 2446

„Paletta”-nak levele van. 2449

„T. h.” levele van „Végkedélyűtől”. 2447

„Hivatalnok” jelígre levél ment. 2448

ELLETÁS.

Arad környékén nyaraló uricsaládhoz adnám nyári hónapokra, 11 éves egészséges jól nevelt leányomat, hol jó elátásban és gondos, szeretetteljes felügyeletben részesülne. Szíves megkeresések fizetési feltételekkel kéretnek a kiadóhivatalba „Kellémes vakáció” jelíge alatt dupla borítékban. 2427

ALKALMAZÁST NYER.

Mindenes főzönő vidékre felvétetik. Bemutakozhatni naponta 8-4-ig Pick, Könyök-utca 6. 2428

Keresek

azonnali belépésre, egy hadmentes segédet. Ki nagytrafikban már volt, előnyben részesül. Bienenstock Márk, Körösbököny. 2484

4 középiskolát végzett gyakornokot keresünk. Ajánlatokat „Szorgalmas” jelígre a kiadóhivatalba kérünk. 2488

Deutsches Mädchen

wird zu einen grösseren Kinde aufgenommen. Minorita-palota, I. em., ajtó 8. 2445

Kelemen-téri

gyógyszertárban egy „szorgalmas” férfi vagy nő, laboránsnak felvétetik. 2864

Fiatal

fűszer-, vás- és vegyeskereskedő-segéd június 1-re alkalmazást nyer. Reisz József, Alsósimánd. 2402

Szakaosnó,

30-35 év körüli, ki éves, jó bizonyítványokkal rendelkező, uriház-nál alkalmazást nyer. Cim a kiadóban. 2897

Főzönő

azonnaira keresetlik, cim a kiadóhivatalban. 2442

Parketta-kezeléshez

értő ügyes bejárónót keresek. Szent László-utca 1., emelet, jobbra 2441

Nyomdász-tanulónak

felvétetik két fő, kik a 14. évet betöltötték és legalább 6 osztályt végeztek. Bővebbet a kiadóhivatalban.

INGATLAN.

Magánház

4 szobás lakással, fürdőszobával, villanyvilágítással, stb. olcsón eladó Flórián-utca 83., Lujza-utca sarok. 2409

Kossuth-utca 46.

Vécsey-utca 7., és Schweidel József-utca 1. szám alatti adómentes bérházak, szabad kézből eladók. Ügynökök díjaztatnak. Bővebbet Varga cukrász, Szabadságtér. 2431

KIADÓ LAKÁS.

Elegánsan bútorozott

2 szoba, konyha, fürdőszoba 1 gázkályhával, kiadó. Érdeklődhetni 3-4-ig Pick, Könyök-utca 6. 2429

Náromszobás

első emeleti modern lakás, fürdőszobával, gáz- és villanyberendezéssel, 1916. augusztus 1-ére kiadó Arad, Nagy Sándor-utca 7. szám alatt. 2448

Báró Bohus-palotában

I. á. augusztus 1-től bérbeadtatik a Zrínyi-utcai 1-ső kapu bejáratánál a 26. számú III. emeleti négyszobás lakás központi fűtéssel és lifthasználat mellett. Házgondnokság. 2408

Négy szobás lazas

fürdőszobával, augusztus 1-re kiadó. Orcsi-utca 7. szám. 2895

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Használt

mólinó és juttó zsákot, magas árban minden mennyiségben vez, Herbstein C., Bocskó-utca. Telefon 261. szám. 2489

Részénpor

kapható Färber Lajos cég-nél. 2421

Széna eladó

Petrovits Demeternél, Munár u. p. Székesut. 2424

Cirok seprő

kapható Färber Lajos fűszerkereskedésében. 2094

Bosznai

száraz szilva kapható Färber Lajos fűszerkereskedésében. 2098

Az új házirendről

alkotott szabályrendelet kapható Pichler Sándor papírkereskedésében és könyvnyomdájában, Szabadságtér 1. Telefon 308. 611

Szilvapalinka

Mondorlakon, 80 hektóliter egyszer főzött, eladó Kuvinán Paszkál mondorlaki lakosnál. 2418

Hárs

majunga és tamatáve minden mennyiségben kapható Färber Lajos fűszerkereskedésében. 2095

Új butorhitel!

Butorok a legjobb kivitelben kaphatók, hitelképes egyéneknek kölcsön és részletfizetésre szállítok Garai Károly bej. cég butorüzletében Aradon, Asztalos Sándor-utca 5. sz. 918

Muraközi ménló

két darab eladó. Bővebb felvilágosítással szolgál az Aradi és Csanádi Egyesült Vasutak külön birtok-kezelősége, József főherceget 22. szám. 2285

KÜLÖNFÉLE

Pesti vonat érkezésénél

e hó 11-én délután a kiszállásnál egy fekete kasmár-kendő, hosszú, fekete sejjemrojjtal, elveszett. Kérlek, aki megtalálta, Thököly-tér 2. szám alá elhozni, hol illő jutalomban részesül. 2444

Hehs Vasas chinabora.

Suverén szer vérszegénység, sápkór, szédülés, a vérszegénységből eredő ideg-bajok, étvágytalanság, gyomorbántalmak, láz, általános gyengeség ellen. Páratlan vérképző és vérjavító, biztos óvszer malárius fertőzések- és minden infectióból eredő megbetegedés ellen úgy felnőtteknek, mint gyermekeknek. Ára 2/40 kor. Hehs gyógyszerár, Földes gyógyszerár. 12

Pompés zamatu rumot

Fészíthetünk a Földes és Hehs-féle Rumessenciából. 6 deci szeszhez öntsünk 4 deci vizet, 1 kis üveg rumessenciát, ára 80 fillér és kész a legfinomabb, legkellemebb zamatu rum. — Földes gyógyszerár, Hehs gyógyszerár, Batthyány-utca. 12

Mindennemű gummi hulladékot

legmagasabb napi áron vásárola

Magyar Ruggantárügyár R.-T.

Levél cím: 2397

Budapest, főpostafiók 206.

Uj tanfolyam nyílik f. hó 15-én a

Gabelsberger-Markovits-féle

gyors- és gépirő szakiskolába.

Hat elemi végzettség is felvétetnek, saját érdekükben igyekezzenek beiratkozni, hogy az első órán résztvehessenek, szakiskolánk növendékei vizgát tesznek és érvényes végbizonnyítványt nyernek.

Tanfolyamok: Magyar-német gyors-gépirás, könyvvitel, magyar-német levelezés, helyes- és szépírás és az összes irodalmi munkálatok. Előkészítés felelősség mellett 3 és 4 havi tanidő. Tandíj havi 20 korona. Beiratkozások megkezdődtek.

Goldberger gyorsírás-tanárnál, Bercsényi-u. 1. sz. alatt.

A címre kérem ügyelni és hasonlóan hirdetett szakfolyamokkal nem összetévesztetni. 2361

Magyar gyógyborok

Kitünő minőségű hegyaljai fehér édes borral készítve.

Vasas chinabor. Elsőrangú minőségű, vérképző gyógybor, vérszegények, láb-badozók, sápkóros gyermekek részére kiváló erősítő szer. Benne a chinin- és vas nagy gyógyereje kiválóan érvényesül. Kis palack ára: 2 korona 80 fillér. Nagy palack ára: 4 korona.

Condurongó bor. Kiváló gyomorerősítő szer, finom fűszeres ízű, szon-gító, a gyomorra és belekre jótékony hatást gyakorló gyógybor. Gyomorbetegék részére és ott, ahol a condurongó kéreg javulva van. Egy palack ára: 3 korona.

Pepsin bor. Egyesíti a pepszin és a sósav jó tulajdonságait és kiválóan alkalmas a most nehezen beszerezhető Acidol pepszin helyettesítésére. Gyenge emésztésnél igen ajánlatos. Egy palack ára: 3 kor. 60 fillér.

Kapható a készítőnél: 1845

Rozsnyay Mátyás gyógyszer-tárában Arad, Szabadságtér.